

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kandidatuppsats

”Man äter inte med snoppen eller musen”

en studie av naturistturismens utvecklingsmöjligheter inom Sverige

Författare: Emma Bergsten
Lisa Jakobsson
Louise Sandberg
Handledare: Hans Wessblad
Examinator: Stefan Gösling
Termin: HT12
Ämne: Turismvetenskap
Nivå: Kandidatuppsats
Kurskod: 2TR40E

Abstrakt

Naturist är ett begrepp som de flesta av oss någon gång har kommit i kontakt med. De flesta drar också snabbt en koppling mellan naturist och nakenhet. Förenklat och något generaliserat är det där kunskapen om naturisten tar stopp. Runt omkring begreppet naturist och nakenhet finns däremot en mängd fördomar. I förståelsen för den ideologiska gruppen av naturister finns det dock allmänt brister. "Man äter inte med snoppen eller musen" får vi skämtsamt som svar på en fråga gällande om man äter frukost naken på Nordens enda Bed&Breakfast för naturister. I det svaret kan en sarkasm utläsas. En sarkasm som kommer som följd av att fördomsfulla och oförstående frågor blivit en vana.

Studien bearbetar induktivt fältet naturism genom en empirisk undersökning av de människor som lever efter livsstilsideologin. De empiriska data som samlats in har format studien. Med fältet som utgångspunkt skapar studien förståelse för fenomenet naturism, motivationer för att utöva naturism och en klarhet i vilka individer som är naturister. Det genom att informatörer inom naturismen samtalar med författarna om vad som är relevant för ideologin. Informationen ger kunskap som gör det möjligt att förstå naturister som en målgrupp för turism. Studien leder slutligen till en inventering av Sveriges förutsättningar för att utveckla naturistturism. Turism för naturister.

Den slutgiltiga inventeringen visar existerande förutsättningar för Sverige att utveckla sin naturistturism. Det finns däremot stora behov av utveckling inom många områden för att turismen ska lyckas. En starkare organisation för turism och en mer enad organisation för naturister är nödvändigt. Dessutom krävs mer kunskap hos allmänheten om naturism för att välkomna turister. Också naturisterna behöver utveckla en högre acceptans mot andra sociala grupper. Studien visar en avsaknad av den mest väsentliga förutsättningen; en vilja bland naturister att utveckla aktiviteter och besöksnäringen kring naturism i Sverige. Tron på en tillväxt är inte stark. Det faktumet hindrar utvecklingen trots den potential författarna funnit i ideologin som inriktning för turism.

Nyckelord

Naturism, turismutveckling, förutsättningar, naturism, nakenhet, fördomar, sexualisering

Tack

Tack till handledare Hans Wessblad för engagemang och uppmuntran under examensarbetets gång. Tack även till studiens informatörer som varit tillmötesgående och gett mycket utförliga svar.

Innehåll

1. Kortfattad översikt av naturismens framväxt	1
2. Naturismens komplexitet	3
3. Vägen till svar går genom fältet	6
3.1 Frågeställning	6
3.2 Syfte	6
3.3 Vikten av opartisk tolkning	6
3.4 En studie om tankar och livsaspekter	7
3.5 Fenomenet är vårt fokus	8
3.6 Information direkt från fältet	9
3.7 Tidigare samlad data ger en bredd	9
3.8 En informant leder till en annan	10
3.9 Att säkerställa studiens korrekthet	10
3.10 Att säkerställa studiens pålitlighet	11
3.11 Sönderdelning av data för att skapa kategorier	12
4. Naturism- "Utan kläder är det yttre skalet borta"	14
4.1 Naturismen- en livsstil och ideologi	14
4.2 Naturister - det här är det nakna folket	18
4.3 Den Svenska organiserade naturiströrelsen	21
5. "Att vara naturist har inget med sex att göra"	26
5.1 Samhällets fördomar mot naturister	26
5.2 Naturisters fördomar mot samhället	30
5.3 Naturisterna kan bidra till sin egen olikhet	33
6. "Come and see what it is like to be human again"	36
6.1 Den generella naturist-turismen	36
6.2 Så reser naturisterna	40
6.3 Förutsättningar för Sveriges naturistturism	41
7. Slutgiltig inventering av förutsättningar för naturistturism inom Sverige	49
Referenser	I

1. Kortfattad översikt av naturismens framväxt

Orden *naturism* och *naturist* har ursprungligen skapats inom naturiströrelsen (scandinavianaturist.org1). I Svenska Akademiens Ordlista definieras naturism som ”nakenkultur, nakenhetsrörelse” (svenskaakademien.se s.607). Enligt Sveriges Naturistförbund (SNF) bestäms inte om någon är naturist eller inte på grund av nakenhet. Det avgörande är inställningen till livet, naturen och andra människor. Det är det betydelsefulla (scandinavianaturist.org1).

Förbundets definition av naturism lyder; ”*Naturismen är en livsstil i harmoni med naturen. Den utmärks av praktiserandet av gemensam nakenhet och har till ändamål att uppmuntra självkänsla, respekt för andra och omgivningen*”(scandinavianaturist.org1). Social nakenhet, att människor är nakna tillsammans, fungerar enligt SNF som ett verktyg för att leda människor närmare varandra. Nakenheten ska även bidra till en ökad respekt för individen, en tro på människovärden samt en uppfattning om lika värden bland alla individer (scandinavianaturist.org1).

Anhängaren av naturismen går under namnet *naturist*. Tillhörighet till livsstilen och befogenhet att kalla sig naturist på ett korrekt sätt får en person endast genom medlemskap i en förening som lär enligt SNF:s målsättningar. Är anhängaren inte medlem i en förening som hör till INF (Internationella Naturist Förbundet) och SNF är man endast en person som klätt av sig naken. Att vara nakenbadare är enligt SNF:s hemsida inte detsamma som att vara naturist (scandinavianaturist.org1). De villkor som ger en människa befogenheten att med rätta kalla sig naturist är ett hett ämne på fältet. På många håll diskuteras reglerna för befogenhet som att vara diskriminerande mot ickemedlemmar. Reglerna anses också ickefrämjande för den frihet som ideologin naturismen baseras på.

Långt bak i historien kan man läsa om hur nakenhet utövats i olika syften. Dels endast för att förespråka frihet och dels av religiösa skäl. Ett flertal sekter har använt sig av nakenhet som symbol för det naturliga och ursprungliga. Nakenheten har även använts för att hamna i ett oskuldstillstånd och på så sätt komma nära Gud. ”Adamiterna” var en sådan religiös grupp. Gruppen menade att alla människor härstammar från Adam och Eva som levde nakna i Paradiset. Som följd av det var nakenhet det naturliga sättet att vara. Adamiterna förordade därför nakenhet precis som Adam och Eva (naturisten.org1).

Det var under 1900-talet som de första människorna utövade nakenhet i organiserade former genom olika föreningar och privata vänskapskretsar. Det skedde främst av människor i Tyskland och Frankrike. Syftet var att känna frihet i naturen och känna harmoni tillsammans i dess naturliga form (naturisten.org1). Organiserade föreningar kom först i Tyskland och startades som en revolt för den ohälsosamma livsstil som

fanns bland storstädernas arbetarklass. Under 1930-talet var det hälsan som stod i fokus och de som kom att bli anhängare av naturismen ville leva efter hälsofrämjande aktiviteter som sport. Nakenhet sågs som en del av det sunda livet. En forskare vid namn Johan Almkvist började under samma tid att intressera sig för naturismen. Almkvist besökte olika "naturistparadis" som Frankrike och Tyskland. Efter resorna skrev Almkvist en socialmedicinsk bok om "nakenkulturen". Boken behandlade klädselns påverkan på människor där främst deras inre var i fokus. Almkvist fortsatte sitt engagemang inom naturismen genom att förespråka nakenkultur på olika kongresser runt om i världen. Under kongresserna höll han presentationer om klädernas negativa inverkan på harmoni och fred. Almkvists arbete har fram till idag kommit att vara betydande för utvecklingen av naturism, främst inom Sverige (web.comhem.se).

Efter utvecklingen av organiserad naturism i Tyskland spred sig livsstilen till Sverige med en successiv ökning av nakenkulturen. Svenska friluftsföreningen som var den första av landets föreningar finns kvar än idag. En av andra världskrigets följder blev en stagnation inom naturismen. Därav kom naturismens riktiga genomslag efter kriget runt år 1950 (scandinavianaturist.org2).

Idag finns det cirka 20 naturistföreningar runt om i Sverige som är anslutna till det nationella naturistförbundet vid namn Svenska naturistförbundet (SNF) och de utgör tillsammans den organiserade naturismen. I SNF finns stadgar om hur relationen mellan SNF och naturistföreningarna ska vara. SNF bestämmer hur alla de svenska naturistföreningarna ska skötas, vad som är betydelsefullt samt vad naturism handlar om och innebär (scandinavianaturist.org2).

SNF i sin tur tillhör ett internationellt naturistförbund (INF) och inom detta finns en europeisk organisation vid namn EuNet. EuNet består av alla naturistförbund i Europa som är anslutna till INF. Organisationen har en årlig konferens där de beslutar om vilka evenemang som ska sponsras av organisationen. De jobbar även med samarbetsprojekt av olika slag och hur dessa kan utvecklas vidare (scandinavianaturist.org3).

Det finns olika definitioner på vad naturism är och begreppet har inte samma betydelse för alla individer. Vissa naturister benämner sig också som *nudister*, medan andra menar att det finns stora skillnader mellan de båda begreppen naturist och nudist. Vissa menar att naturist och nudist är det samma, att det inte finns någon anledning till att försöka skilja de båda begreppen (Olle Strand 2012-11-13). Andra menar att det är nödvändigt att skilja dem åt då nudist använts i fel sammanhang främst av porrindustrin. Missanvändningen leder till att omgivningen associerar nudister med porr vilket ger en del naturister en önskan om att endast benämnas som naturister (Inge Gullander 2012-11-12). Det finns ingen klar linje om när och hur de olika begreppen används. Det är dock relevant att känna till att det finns en existerande diskussion. Vi kommer vidare i studien endast använda oss av begreppet naturist.

2. *Naturismens komplexitet*

Naturismen är intressant att studera då den öppnar för en annorlunda form av turism. Inom Sverige finns det inte mycket tidigare forskning gjord kring människorna som lever efter naturistideologin. Som följd av det finns inte heller mycket forskning om deras behov för resande. Genom att förstå sig på naturismen som fenomen kan vi skapa oss kunskap om motiven för att leva efter den.

Begreppet naturism används i viss utsträckning i fel sammanhang. Felanvändningen grundar för potentiella problem för den ideologiska gruppen naturister. Det finns verksamheter där människor utför aktiviteter utan kläder och därför relaterar till begreppet naturism. Människor inom de verksamheterna är till stor del inte befogade att kalla sig naturister. Det handlar exempelvis om människor aktiva inom porrindustrin. Missanvändningen kan ge och ger negativa konsekvenser i den allmänna uppfattningen om personer som lever efter naturismen. Det är då begreppet lätt får en koppling till felaktiga värden och aktiviteter (scandinavianaturist.org¹). Diskussionen är viktig att ta del av då skilda åsikter kan leda till oenigheter inom gruppen. Oenigheterna kan i sin tur påverka utvecklingen av naturistturism.

Det är relevant att förstå vad den organiserade naturismen innebär och vad den betyder för naturistrelaterade turismaktiviteter inom Sverige. Det då förståelsen sedan kan redogöra för om det finns förutsättningar som för naturistturism i Sverige. Ur detta perspektiv finns det utrymme att undersöka anledningar och motiv till varför verksamheter med koppling till naturism drivs.

Vidare är det av intresse att djupare förstå SNF:s roll i naturismen och förbundets påverkan på anhängare. En förståelse för hur SNF fungerar och arbetar är relevant eftersom organisationen är de som driver och styr den organiserade turismen i Sverige.

Allmänhetens inställning gentemot naturism och naturister är intressant att undersöka eftersom den har förmåga att påverka utövningen av naturism. Attityder från omgivningen ses som ett eventuellt hinder. Attityder kan påverka de som redan praktiserar nakenhet och i vilken utsträckning de gör det. Allmänhetens attityder kan också påverka de som är intresserade av att engagera sig i naturismens livsstil. Som följd av det har attityderna kraft att påverka utvecklingen av naturismen.

Naturism är i många hänseenden ett tabubelagt begrepp. Naturister bemöts med fördomar om översexualitet. Den danske sociologen Stine Josefine Fredriksen har gjort en tvåårig studie om organiserade naturister. Fredriksen menar att det i naturistiska organisationer och föreningar är av väsentlighet att etablera regler. Genom reglerna ska en asexuell miljö skapas genom att de förhindrar sexuella handlingar inom organisationen. Fredriksen konstaterar att det främst är mannen som är den som kontrolleras av reglerna då det finns misstankar mot de singelmän som söker medlemskap. Exempel på regler är sådana som innebär att männen inte får bära solglasögon, inte heller ”glo” är tillåtet och man skiljer detta mot att ”se” (svd.se).

Enligt Fredriksen domineras naturismen i nuläget av heterosexuella män i medelåldern. Hon menar att det kan bero på könsskillnader i samhället och att nakenhet för kvinnor associeras med risker så som övergrepp (svd.se). Till följd av att naturismen till viss del är tabubelagd kan en diskussion föras kring huruvida det finns fler människor som önskar vara naturister. Avståndstagande från att bli organiserad naturist kan i sådant fall bero på tabun och en oro för omgivningens reaktioner samt de negativa konsekvenser som kan följa utav dem.

Tabuns påverkan på turismen är även den av intresse att undersöka. Utformning av naturistturism kan anpassas eller formas pågrund av tabun. Efterfrågan och inställning kan också den vara påverkad av tabun när det handlar om exklusivitet och upplevelsefaktor.

Utbudet av turism för naturister är som tidigare nämnts inte brett. Totalt finns idag 10 campingplatser för naturister spridda över landet samt ett Bed&Breakfast beläget i Skåne (scandinavianaturist.org4). Att det finns ett etablerat Bed&Breakfast för naturister på Hylteberga Gård i Skurup gör det intressant att studera utbudet vidare för att få klarhet i om det finns en efterfrågan på utveckling av denna typ av turism inom landet. Det är av relevans att få en förståelse för marknaden, dess behov och hur en eventuell utveckling av turismprodukter för naturister skulle bemötas. Till följd av det är det vidare intressant att undersöka vilka typer av turismprodukter det skulle kunna röra sig om.

Lokalbefolkningens välkomnande av turism är av stor betydelse vid etablering av turism. Därför är positiva åsikter hos lokalbefolkning runt områden för naturistturism en förutsättning för utveckling. På Solhejdan naturistcampings hemsida har det angetts ett antal trivselregler för de som vistas på campingen. En av dessa är att deras besökare endast får vara nakna på campingområdet. Med hänsynstagande till lokalbefolkningen ska turisterna vara påklädda utanför området (Scandinavianaturist.org3). Hur regler i samband med turism för naturister tolkas av lokalbefolkningen kan i detta skede bara spekuleras om. Ett antagande dras om att det kan generera till ett visst tänk hos lokalbefolkningen i form av ”Vi och dem”. Då turismprodukten blir en tjänst som konsumeras bakom stängda dörrar dras en slutsats att det dels kan skapa misstankar från lokalbefolkningen. Misstankarna kan leda till att naturistturisterna behandlas som främmande och annorlunda. Det betyder inte att reglerna behöver vara negativa. Från arrangörernas sida kan misstänksamheten och avskildheten skapa något som är exklusivt för turisten. Det genom att tabun kring ämnet kan göra produkten mer åtråvärd. Producenten kan potentiellt erbjuda den som söker samhörighet i en nudistorganisation möjlighet att finna identifiering av det enskilda jaget i konsumtion av den avskilda turismprodukten. Avskildheten kan ses ur olika perspektiv. Dels kan samhällets påverkan förstås igenom den men också påverkan på naturisterna själva. Avskildheten kan vara negativt eller positivt för naturisternas gemenskap. Den är också en bidragande faktor till hur naturisterna känner sig förstådda eller missförstådda av resterande samhälle.

Vidare problematik med att man är ett ”slutet sällskap” kan finnas i hur man klassas eller inte klassas som “äkta naturist”. Det finns då ett krav på medlemskap i en av de svenska naturistföreningarna för att inges befogenhet att kalla sig naturist. Medlemskapen ska och genererar förmodligen i positiva följder såsom stärkt gemenskap mellan de som är medlemmar. På samma gång finns det risk att de som av självklarhet identifierar sig som naturister blir de enda som tar del av livsstilen samt de aktiviteter som erbjuds inom den. Det kan komma som följd av att de som är nya inom naturismen känner en osäkerhet och rädsla att ta ett så stort steg som att göra sig medlem i ett förbund. Medlemskapet och dess förmåga att skapa identitet hos människor kan ses från negativt och positivt perspektiv i och med detta.

Generellt vill naturister påvisa att det inte finns några band mellan naturism och sexuella aktiviteter eller tankar. Under vår studie har sexuella anspelningar och uttalanden vid ett antal tillfällen förekommit. Därför är naturismen och dess koppling till sex av intresse för studien.

Det finns motsägelser i hur SNF:s stadgar uttalar naturism som en asexuell rörelse och hur den individuella naturisten anspelar till sex i konversationer. Exempel på motsägelser är hur den naturisten Kent under telefonkontakt menade att ”det finns en spänning med att vara naken med det andra könet” (Kent Nygren 2012-11-28). Ur sådana uttalanden föds en nyfikenhet och intresse för att förstå sig på det egentliga syftet med naturism. Genom dem påvisas också en oenighet mellan organisationen SNF och individen vilket är av intresse att vidare undersöka.

Naturistturismproduktens utformning och hur de eventuellt påverkas av integrationen mellan naturistturismen och samhället är intressant att undersöka. Så är även en generell förståelse för hur de produkter som är riktade mot naturister är utformade i Sverige. En sådan förståelse kan bidra i förståelsen om hur det finns möjlighet att vidare utveckla existerande produkter. Samt om det finns ett behov av att göra det.

Genom studien kan vi få en inblick i vilken typ av människor som anammar naturismen och hur det kommer sig att de gör det. Vi tycker att det är intressant att ta oss an och gå djupt in på ett ämne som skiljer sig från normen i samhället. På så sätt kan vi utforska en potentiell marknad för alternativturism inom Sverige. Vår generella uppfattning om att fenomenet till viss grad är tabubelagt av allmänheten tillför en spänning till studien som vi inte ser i forskning kring mer ”vanliga” turismmarknader. Denna spänning är en stor del till vårt intresse för att undersöka ämnet naturism och förstå det på en annan nivå än vi tidigare gjort.

3. *Vägen till svar går genom fältet*

3.1 *Frågeställning:*

Som första steg finner vi naturismen intressant då den representerar en normavvikande livsstil. Eftersom vi ser på naturismen ur ett turistiskt perspektiv vill vi kartlägga utbudet av turism för naturister idag. Vi vill också skapa oss en förståelse för naturisterna och deras motiv för val av livsstil och på så sätt resande. Förståelsen har vi som avsikt att använda för att vidare skapa en uppfattning om vad som skapar förutsättningar för turism för naturister vilket leder till frågeställningen;

Vilka förutsättningar finns för utveckling av naturistturism inom Sverige?

3.2 *Syfte*

Syftet med denna studie är att göra en inventering av vilka livsstilsaspekter som påverkar utvecklingen av turism med anknytning till naturism inom Sverige. Med inventeringen vill vi utforska möjlighet och potential att utveckla naturistturismen inom landet.

3.3 *Vikten av opartisk tolkning*

Baserat på att vi studerar fenomenet naturism och dess möjlighet att utvecklas i relation till turism är det viktigt att förstå naturismen i helhet. Materialet som ligger till grund för studien kommer därför direkt från fältet.

Sättet att ta sig an och tolka undersökningens material handlar om hermeneutik. Enligt Hartman (2004) handlar hermeneutiken om strävan efter en förståelse om hur människor uppfattar världen. Han menar att man måste skapa denna förståelse genom tolkningar av människors beteende, förståelsen kan inte skapas på annat sätt än det, exempelvis genom att beräkna eller mäta på beteendet (Hartman 2004).

Enligt Fejes och Thornberg (2009) kan tolkningen av ett fenomen och beteenden inom det ske genom tre olika sätt. De används olika beroende på vad som ligger i fokus för det man undersöker, alltså vad som tolkas. När forskare tolkar sitt material är det viktigt att vara öppen för fenomenet, inte ha några förutfattade meningar eller på något sätt försöka styra insamlingen av det empiriska materialet. Det är viktigt att forskaren låter det finnas ett utrymme för informanten att beskriva sina egna upplevelser och erfarenheter utan att bli påverkad av forskaren. Forskaren ska istället tolka beteendet och tankarna från informanten i efterhand (Fejes & Thornberg, 2009).

Hermeneutik kan kopplas till begreppet epistemologi. Då studien handlar om att skapa förståelse av ett fenomen genom att ta del av andra människors värderingar, åsikter och tankar kan det finnas risk att vi förstår och tolkar information kring fenomenet felaktigt. Det kan bland annat bero på att vi själva har en bild av världen sedan innan, en uppfattning om hur saker och ting är och fungerar. Det handlar om begreppen ontologi

och epistemologi. Enligt Travers (2001) är ontologi den befintliga världsbild som var människa har och den ser olika ut hos alla. Epistemologi är sedan det sätt som människor förstår information på, vilket påverkas av den befintliga världsbilden. Epistemologin handlar om hur personen utifrån sin ontologi ser på världen och tolkar den. Det ger i sin tur personen kunskap. Travers (2001) menar att sambandet mellan ontologi och epistemologi mycket väl kan påverka forskningsprocessen när det handlar om studier av människor och hur de värderar och tänker kring ämnet som studeras. Travers (2001) lägger fram två huvudsakliga epistemologier; positivism och interpretivism. Positivistiska paradigmen ser naturvetenskapen som det enda rätta sättet att bevisa en sanning, där finns det ett rätt och ett fel som alltid kan bevisas genom vetenskapen. Interpretivismen däremot har en subjektiv syn, forskaren integrerar i forskningen och kan genom sina handlingar påverka den. Genom det interpretivistiska paradigmet anser man att människan skapar sanningen genom hur denne handlar (Travers, 2001). I vår studie är det viktigt för oss att vara objektiva eftersom vi har kontakt med informanter och baserar studien på hur vi förstår olika individer utifrån vad de berättar om sina tankar, tolkningar och förståelse. Det innebär att vi ska studera fenomenet utifrån även om vi ska förstå det inifrån genom våra intervjupersoner. Under insamlingen av data ska vi därför inte låta oss påverkas av förutfattade meningar, idéer och tankar som vi har om naturism.

Epistemologin kan öppna upp för missförstånd genom hur vi förstår de personer som medverkar i studien. Det beror på att vi baserat på vår ontologi kommer att göra tolkningar av det material vi kommer i kontakt med. De tolkningarna är bilden av naturisternas verklighet som vi kommer att få. För att den ska bli så korrekt som möjligt anser vi att epistemologin är viktig. Genom att ha vikten av epistemologi i medvetandet under studiens gång kan våra möjligheter att få en korrekt bild av naturisternas verklighet öka. Det då vi genom att aktivt tänka på epistemologiers existens kan försöka påverka studien så lite som möjligt med vår egen världsbild.

3.4 En studie om tankar och livsaspekter

Vi vill bygga vår studie med naturisters verklighet som utgångspunkt i och med att det är där vi kan finna svaret på vår forskningsfråga. Vi måste skapa en förståelse för hur fenomenet naturism för att förstå de förutsättningar som krävs för att utveckla en turism i relation till det. Det betyder att vår kunskap om naturismen måste skapas av information direkt ifrån fältet, på ett sätt där teori och tidigare forskning inte påverkar vår insamling av data. Att samla information på det sättet ger oss möjlighet att sätta oss in i ämnet genom de engagerades perspektiv.

Genom att använda oss av en kvalitativ studie kan vi ta oss an fältet naturism på det sätt vår studie kräver. Den kvalitativa studien låter oss komma nära de människor som är aktiva inom ämnet och ger oss möjlighet till att bygga upp en grund av material baserat på naturisternas verklighet. Enligt Hartman (2004) karaktäriseras kvalitativa studier av att man vill nå en förståelse för världsbilden hos en individ eller en grupp individer (Hartman 2004).

Kvalitativ forskning handlar om människors värderingar, åsikter, förståelse och tankar (Smith 2010). Travers (2001) beskriver hur man genom kvalitativa studier kan förstå anledningen till varför människor handlar som de gör genom att ta sig in i huvudet på dem som studeras och förstå deras sätt att tänka och deras upplevda känslor. Alla människor har en fri vilja som gör att människan skiljer sig från sanningar i naturvetenskapen, människan påverkas av andra saker än naturlagar (Travers, 2001).

Kritik emot kvalitativstudie finns och denna representeras av Åsberg (2001) som menar att sammanställningen av kvalitativ och kvantitativ metod är en orimlighet. Enligt Åsberg är begreppen kvantitativ och kvalitativ inte sammankopplade med metodologi utan är en datainsamling där data kan vara kvalitativ eller kvantitativ, det vill säga fenomenets egenskaper. Enligt Åsberg kan heller inte kvalitativa och kvantitativa analyser finnas eftersom det också i detta fall endast är det resultat och data som kan representera dessa begrepp (Åsberg, 2001).

Åsbergs synsätt innebär i vårt fall att de data vi får fram genom att utföra intervjuer kommer att ha kvalitativa egenskaper men att sättet vi undersöker fallet inte kan kallas för en kvalitativ metod.

I och med att fältet är utgångspunkten för studien, att vi samlar empiri som vi sedan analyserar och genom denna analys når slutsatser gör vi vår studie induktiv (Smith, 2010). Detta innebär att vi hela tiden utgår från fältet, är teoretiskt neutrala fram till den analytiska delen av studien. Efter analysen kommer den vetenskapliga teorin att användas för att tolka empirin för att förstå och vidare dra slutsatser utifrån studien. Teorierna handlar om tidigare forskning och hjälper oss dra slutsatser om naturisternas gemensamma beteende. Vi kan också dra slutsatser om varför människor deltar i naturistideologin och vad den ideologiska gruppen betyder för individen. Gruppens gemensamma värderingar och hur de formar naturisternas handlande kan vi förstå med hjälp av teorierna. Det är viktigt för att till sist med all samlad information och kunskap använda teorier för turism. Sådana teorier ger oss en klarhet i hur naturisterna kan fungera som turistismålgrupp och vilka turismprodukter målgruppen bör intressera sig av.

3.5 Fenomenet är vårt fokus

Vad vi studerar och sättet vi behöver studera på kan placeras under begreppet Fallstudie. Vi har valt att studera ett specifikt fenomen som är av intresse för oss. Genom att förstå fenomenet naturism kan vi vidare få en förståelse för de olika faktorer som kommer resultera i förutsättningar för turismverksamheter inom naturismen.

Fallstudie handlar om att forskaren undersöker och förstår ett ämnesområde, ett fall som exempelvis ett fenomen, i dess verkliga kontext (Kruger & Saayman, 2011). Anledningen till att en fallstudie är passande för vår studie är att den ger möjlighet till att opartiskt undersöka ett fenomen utifrån genom att möta aktiva informanter om

fenomenet och vad de tror att förutsättningar för naturistturism i Sverige kan vara. Enligt Yin (2009) sitter metodens styrka i möjligheten för forskaren att använda olika typer av material. Den passar väl i undersökningar där forskaren har begränsad kontroll över fallet och studerar det utifrån (Yin 2009).

3.6 Information direkt från fältet

Primärdata är sådana data som vi som forskare själva skapar genom studien (Smith, 2010). Direktkontakt med fältet genom intervjuer kommer att skapa primärdata för oss. För att ta vara på röster på fältet kommer intervjuer väl till pass i studien. Genom dem kan vi föra samtal med personer som är engagerade inom naturismen och förstå hur de ser på fenomenet inifrån. För att få en sann bild av verkligheten vill vi inte använda oss av förberedda frågor som kan leda intervjuerna i en viss riktning.

Istället vill vi se intervjuobjekten som informanter som ger oss information och kunskap om hur fältet verkligen ser ut och fungerar genom att vi pratar med dem om ämnet och på så vis leds samtalet in på delar naturligt och det som är relevant att tala om avgörs genom hur konversationen utvecklas.

Det vi vill är att få en diskussion om fenomenet mellan oss och informanten. Utmaningen för oss som forskare kommer vara att ställa relevanta följdfrågor så att vi kan få så mycket relevant information som möjligt. Det kommer att bli en utmaning i att kunna vara med och diskutera djupgående då vi inte har tidigare kunskap om fenomenet.

Enligt Yin (2009) används intervjuer ofta inom fallstudier då de flesta fallstudier berör människor. Forskaren vill med intervjuer skapa en dialog och genom detta få material till den fråga man baserar studien på. Man skiljer på öppna och fokuserade intervjuer. Den öppna är den som ger forskaren möjlighet att skapa en dialog och spontant komma på frågor och följdfrågor. En fokuserad intervju kan även den vara öppen men en sådan intervju är mer kontrollerad. Den fokuserade intervjun har ofta ett tema och strävar efter att få ett faktapåstående bekräftat genom data från intervjuerna. Yin (2009) betonar vikten av att vara försiktig med sina intervjuer så att man inte leder respondenten, i vårt fall informatören, i en viss riktning eller ställer frågor som kan få personen att ana en icke genuinitet (Yin, 2009).

3.7 Tidigare samlad data ger en bredd

Då vi anser att intervjuer inte kommer ge oss tillräckligt bred information kommer vi även att använda oss av sekundärdata. Sådan information består av sådant som andra tidigare samlat in eller skapat. Sekundärdata kan utgöras av olika typer av källor såsom; dokument, tidningsartiklar, hemsidor, kommentarer och diskussioner mellan människor som är aktiva på fältet etcetera (Smith, 2010).

Sådan information kommer att vara viktigt för oss för att förstå samtal mellan engagerade människor på fältet. Genom vad de anser viktigt genom vad som läggs vikt

på hemsidor, hur de utformas, debatter som hålls med mera. Det som kan vara negativt med insamlandet av sekundär data är att vi som forskare måste lita på material som andra samlat.

3.8 En informant leder till en annan

Då studien baseras på information kring fenomenet naturism och de röster som finns i empirin finns inget behov för oss att komma i kontakt med specifika personer. Således finns det inte heller någon rätt eller fel ände att börja i när det handlar om att välja ut intervjuobjekt för insamling av primärdata.

För att komma åt personer som är relevanta för studien börjar vi med en källa som vi anser är betydelsefull för naturismen, Hylteberga Bed&Breakfast. Vi ber efter samtal med dem om en rekommendation av informant att gå vidare med. Med stor sannolikhet kan vi då komma åt personer och information som är relevant i naturisternas verklighet. Att arbeta på detta sätt kan kopplas till metoden ”Snöbollsmetoden”.

Metoden kan vara riskabel i och med att man gärna vill ha en viss spridning av personer när man arbetar med intervjuer och snöbollsurvalet öppnar för att personer kan rekommendera personer som är lika dem själva. Dessutom står forskare utan kontroll för vilka som kommer att intervjuas och var informationen kommer att komma ifrån (Hartman, 2004). Även Thomsson (2010) menar att det finns anledning att vara kritisk till metoden då anledningen till hur man väljer personer att tala med ofta ligger i hur man finner intresse för individen, en kontaktbarhet och känsla, som hon menar bör styra även de intervjupersoner som rekommenderar vidare informanter. Samtidigt beskriver hon fördelar i hur metoden har förmåga att leda forskaren till personer som denne annars med stor sannolikhet inte kommit i kontakt med på egen hand (Thomsson, 2010). Vi måste vara kritiska till metoden och de risker som finns med den. Det i och med att vi inte själva har kontroll över att få en garanterad spridning av individer att intervjuas. På samma gång ser vi fördelar med att vara utan kontroll för vilka som blir de slutliga intervjuobjekten då vi inte kan styra studien. Det gör chansen att få en rent fältbaserad studie större.

Anledningen till snöbollsmetoden är det slutgiltiga valet för hur vårt urval skapas ligger i dess förmåga att leda oss till parter som anses viktiga av fältet i sig. Vi anser att det ger oss en generell bild av verkligheten som naturisterna ser den. Guest, Bounce och Johnson (2006) backar upp det antagandet då de menar att sex intervjuer inom ett fenomen räcker för att ge en övergripande bild (Guest et., al, 2006). Vår studie täcker fler intervjuer än så vilket innebär att vår bild av naturismen och naturister med stor sannolikhet representerar naturisternas verklighet.

3.9 Att säkerställa studiens korrekthet

När vi använder oss av snöbollsmetoden för att välja ut intervjuobjekt är det viktigt att vi får tag i tillräckligt många röster, åsikter och aktörer. Metoden ger en potentiell risk för att vi inte uppnår relevans i materialet då vi står utan kontroll för vilka informanter

som står bakom den information som kommer att leda oss vidare och utgöra en stor del av grunden till vår studie. På samma gång anser vi som undersökare det också positivt med urvalsmetoden och följande analysmetod just på grund av att vi står utan kontroll för vilken information vi får tillgång till. Det är positivt för vår studies giltighet på så sätt att studien blir verklighetstrogen i och med att vi inte samlat information på grund av att vi har specifika idéer och tankar sedan tidigare, och således heller inga specifika frågor vi söker svar på.

Enligt Hartman (2004) handlar validiteten om giltigheten i studien. Med andra ord hur korrekt studien är genom hur väl den visar det studerade objektets verklighet (Hartman 2004). Validitet finns i två varianter enligt Yin (2009). Den första är intern validitet och handlar om att forskaren felaktigt kan dra slutsatser om att aspekter i studien hänger samman. Dessa slutsatser kan handla om att forskaren ser samband och relation mellan aspekter vilka sedan ger vissa slutsatser i resultatet, felaktigheten kan ligga i att alla förklaringar och möjligheter som skulle kunna påverka relationen eller skapa andra relationer med stor sannolikhet inte har kunnat tas hänsyn till under studien.

Den andra typen av validitet är den externa. Den handlar om huruvida man kan generalisera ett resultat från en fallstudie över hela fenomenet i stort. Det finns kritik mot att en enda fallstudie kan lägga en grund för värdiga slutsatser, detta då studien oftast inte kan täcka en större population som till exempel en survey har förmåga att göra, där den når olika grupper och typer av människor (Yin, 2009).

3.10 Att säkerställa studiens pålitlighet

Studiens utformning som en fallstudie i kombination med den urvalsmetod som används ger en potentiell risk i pålitligheten med studien. Med det menar vi den hur det inte hundra procentigt går att garantera att den information som blivit tillgängligt för oss och skapat naturisternas verklighet för oss stämmer överens med hur den faktiskt ser ut. I och med det faktum att vi leds till olika intervjuobjekt slumpvis genom tidigare intervjuobjekt kommer andra forskare som använder samma metod med stor sannolikhet inte bli ledda till exakt samma informanter och således inte komma åt samma information som vi i denna studie. Det gör att det kan finnas svårigheter att bevisa våra resultat som sanningar genom att andra gör om studien och får samma resultat. Vi kan dock underlätta detta genom att strukturera dokumentera vår fallstudie och hur den fortlöpt för att klargöra för vårt tillvägagångssätt. Pålitligheten kan då höjas. Det även genom hur vi låter fältet forma studien i och med vårt val av metod och struktur.

Hartman (2004) beskriver hur reliabilitet är det som visar på pålitligheten i en studie. För att visa på att en studie har en hög reliabilitet och således kan tas på stort allvar bör någon annan kunna göra om studien en gång till och få fram samma resultat som föregående forskare fått. Pålitligheten handlar också om att forskaren ska kunna lita på de instrument och metoder som används för att göra undersökningen. Denna pålitlighet kan uppnås genom att man testar sitt instrument på flera olika håll och låter olika andra använda det i studier (Hartman 2004).

3.11 *Sönderdelning av data för att skapa kategorier*

Det empiriska material som vi samlat in är ingenting annat än en mängd olika typer av anteckningar från primär och sekundär data i olika former. För att använda den måste vi analysera den. Studien inleds med insamling av all data som kommer att användas genom studien och vi samlar på oss all information vi kommer över. All data analyseras på en och samma gång och de delar som är centrala för ämnet plockas ut. Delarna använder vi som kategorier för fenomenet naturism och det är de kategorierna som utgör kapitelindelningen i uppsatsen.

Sättet att arbeta benämns av Hartman (2004) som analytisk induktion där man väntar med att analysera data till dess att allt är insamlat. Anledningen till att göra på detta sätt är att datainsamlandet ska vara så neutralt som möjligt. Hartman menar att man vid ett för tidigt analyserande har en risk för att ens egna idéer och tankar påverkar insamlingen av information. Det kan ske genom att man till exempel styr intervjuer i vissa riktningar eller söker efter information på vissa ställen då insamlandet blir styrt av idéer som kommer upp i samband med analyserandet (Hartman, 2004).

Hartman (2004) förklarar den induktiva analysen som indelad i två moment. Det första momentet går ut på att sortera bort irrelevant data från den totala datamängden. Det görs genom att man plockar ut de begrepp som tas upp ofta och därför verkar viktigt för de som är engagerade i ämnet. Delarna som anses viktiga skapar kategorier för undersökningen. Momentet följs av tolkningen vilken utgör slutet på undersökningen. I tolkningen skapas en djupare förståelse för ämnet genom att man med hjälp av teorins hjälp söker meningen men den information man fått fram. Tolkningen handlar i induktiv analys om att sätta de olika kategorierna i relation till varandra för att skapa en förståelse hur människorna och livsstilen som undersökts uppfattas av dem som lever i den (Hartman, 2004).

Efter vår insamling och sönderdelning av empirisk data har vi tre kategorier. Den första behandlar fenomenet naturismen som sådant då mycket av den samlade informationen handlar om naturismen och vad den är. Kategorin bildar uppsatsens första kapitel genom vilket läsaren får en förståelse för naturismen som fenomen, vad naturismen står för och individen naturist. Kapitlet hjälper oss i vår forskningsfråga att förstå naturister som segment och målgrupp för turistiska produkter.

Uppsatsens andra kapitel består av naturismens existerande eller icke existerande koppling till sex. Kapitlet uppkom då vi stött på mycket konflikter, diskussioner och åsikter gällande fördomar och missuppfattningar. Genom kapitlet kan läsaren förstå de olika synerna som finns när det handlar om huruvida naturismen har med sex att göra. Kapitlet klargör för de fördomar som finns från samhället men också från naturister själva. Det syftar till att redogöra potentiella hinder för utveckling av turism för naturister som kan komma utav fördomar och attityder och hjälper oss i processen att inventera förutsättningar.

Den tredje kategorin som utgör det sista kapitlet handlar om den tillämpade naturistiska turismen. Kapitlet beskriver existerande möjligheter för naturistisk turism i dagsläget. Det behandlar också naturisternas egen syn på naturistanpassad turism. Utbud av turism för naturister idag är viktigt att ha kunskap om för att förstå och se möjligheter till utveckling. Därför är kapitlet relevant för vår forskningsfråga.

4. Naturism- ”Utan kläder är det yttre skalet borta”

För vår forskningsfråga är det följande kapitlet väsentligt då det ger en grundkunskap om fenomenet naturism och de som lever inom det. Utveckling av turism kräver en bred bas av kunskap om den målgrupp som produkter för turism syftar att tillfredsställa. Vår forskningsfråga behandlar naturister och kapitlet är en avgörande del i att förstå de människor som är naturister och vidare förutsättningar för att utveckla en turism för dem.

4.1 Naturismen- en livsstil och ideologi

Naturismen är en livsstil där människor förenas genom att vara nakna tillsammans i syfte att leva i samklang med naturen (sverigesradio1). Ideologin naturismen ämnar ge anhängare en högre respekt för individen, lika rättigheter och värde mellan människor samt föra dem närmre varandra (naturisten.org2).

Det finns inom den organiserade naturismen definitioner på vad naturism är. Trots det kan fenomenet betyda olika saker för varje individ. Enligt Daryl, en aktiv brittisk naturist, handlar det för en del människor om frihet, för andra om acceptans, samhälle och sociala aspekter och för vissa innebär naturismen ett ställe att försvinna till (Vimeo.com1). En mängd skillnader kommer upp i diskussioner kring innebörden av naturism och den individuella förståelsen för det. Trots det finns det faktorer och värdeord som är ständigt återkommande oberoende på vem man talar med. Det vanligaste av dessa är frihet. På naturisten.org beskriver Olle Strand hur en känsla av välbefind kommer till naturisten när naturisten blir befriad från kläder (naturisten.org2). Nakenheten som sedan följer förstärker närheten till naturen och andra människor (naturisten.org2). Friheten ligger också i att genom nakenheten komma bort från inlärdas fördomar och tabu enligt naturisten Eirik Isene (Ekberg, 2009).

Social nakenhet är en av de störst bidragande aspekterna som ger naturisterna den frihet de ser som mittpunkt i deras leverne. Enligt Inge Gullander, ordförande för SNF, kommer den öppna synen på nakenhet ur det faktum att naturister respekterar varandra som människor med lika värde (Gullander, 2010). Att vara naken är inte det centrala i ideologin utan enligt naturismens trosatser är nakenheten ett njutbart, naturligt och moraliskt tillstånd som syftar till att göra människor jämlika (scandinavianaturist.org1).

Genom att klä av sig till vad naturisterna menar är det mest naturliga sättet att vara på (Ezpeleta, 2006) kan människor lättare tänka kritiskt på och ta avstånd från de socialt konstruerade synerna på vad som också är moraliskt rätt eller fel. Naturisterna menar att samhällets uppfattningar och idéer om hur alla ska vara inte har någon relevans till hur människan i alla tider levt naturligt. Nakenheten har i historien varit det enda och rätta sättet för människan att vistas tillsammans på (nurba.org). Då nakenheten syftar till att ta alla människor till samma nivå är den en viktig beståndsdel för svensk och internationell naturism enligt SNF. En av de stora fördelarna med att vara utan kläder bland andra menar Strand är att det yttre skalet är borta (Madås, 2008). Nakenhet leder

till trygghet och självkänsla. Människor möts genom nakenheten på ett mer kamratligt sätt än med kläderna på (scandinavianaturist.org1; Madås 2008).

Enligt Petocz (1999) innehar det mänskliga släktet förmågan att resonera. Det mänskliga intellektet har bidragit till att människan har blivit producenter av symboler. I vardagen använder människor symboler som ett kommunikationsverktyg. Symboler är en förenkling av verkligheten och ett hjälpmedel att förmedla budskap igenom. Läran om symboler är också kallad för semiotik. Symbolen kan vara utformad på ett flertal sätt och symbolisera olika saker. En symbol kan symbolisera ett budskap om värderingar. Det finns en vidd bredd av åsikter om symbolism representerat av ett flertal forskare. Forskarna har haft svårigheter att skapa en gemensam definition av symbolism (Petocz, 1999).

Enligt Hawkes (1997) synsätt hör begreppen strukturalism och semiotik ihop. Strukturalism handlar om att människan genom sin periferi skapar sin egen värld. Människan konstruerar myter, sociala institutioner och en virtuell bild av sin verklighet som därigenom blir en bild och en definition av den enskilda människan. Strukturalism sker också inom grupper och samhällen. I dessa grupper skapas och förmedlas en gemensam bild av verkligheten. Hawkes menar att detta beteende kan kallas för hjärntvättning. Det eftersom grupptillhörighet kräver att nytillkomna medlemmar accepterar gruppens värderingar och vad de anser vara korrekta antaganden om verkligheten. Strukturalism bygger på konceptet att världen är uppbyggd av relationer snarare än objekt. Semiotik blir enligt Hawkes det sätt som de strukturerade grupperna men också individen väljer att förmedla sin verklighetsbild till omvärlden (Hawkes, 1997).

Kignela (2012) förklarar hur kroppsuttryck och ansiktsuttryck blir till symboler då människor genom dem kan få förståelse. Det gör att kroppen i sig är en symbol. En symbol vars uttryck människor integrerar genom (Kignela, 2012).

Naturismen kan ses som en av de grupper som Hawkes beskriver uppstår genom strukturalism. Fenomenet naturism är uppbyggt av individers olika världsbilder som har sammansvetsats till gemensamma värderingar. Det innebär att en person som vill tillhöra naturismen måste stå för de gemensamma värderingarna för att bli accepterad som äkta utövare av ideologi.

De värderingar som vi har funnit har visat på att naturister tolkar naturismen på ett individuellt sätt och låter den egna världsbilden tolka naturismen. Däremot kan det tydligt ses att naturismens symbol är den nakna kroppen och att nakenheten fungerar som gemensam nämnare för alla naturister.

Grupper som ligger i numeriskt underläge i samhället har mindre makt än större grupper. Makten handlar om att sådana grupper inte syns lika väl eller har lika stor möjlighet som andra att sända ut sina budskap (Sunny Tsai, 2011). Som följd av det är

det därför vanligt att minoritetsgrupper har större kunskap och medvetenhet om symboliska värden. Minoritetsgrupper använder meningen i symboler i större utsträckning än andra i försök att bli förstådda och accepterade av omgivningen. Grupperna vill med symbolerna minska fördomar som majoritetsgrupper har emot dem (Sunny Tsai, 2011). Mötet mellan minoritets- och majoritetsgrupper är känsligt. Det då det finns en rädsla hos minoriteten att den större gruppen har fördomar. På samma gång finns en rädsla även hos majoritetsgruppen. Den rädslan handlar istället om att bli uppfattad som fördomsfull av den mindre gruppen (Christensen & Kerper, 2012).

Vi kan förstå naturismens relation till nakenheten genom vad Sunny Tsai kommit fram till. I och med att naturister är en social minoritetsgrupp i förhållande till resterande samhälle för naturisterna hela tiden en kamp för acceptans. Det främsta symboliska värdet som identifierar gruppen är nakenheten. Genom att tolka det som att den symbolen är ett av naturisternas starkaste vapen för att hävda sina värderingar kan vi förstå den betydelse som läggs vid nakenhet. För naturisterna fungerar alltså nakenheten som symbol både för samhörighet inom gruppen men också för att externt förmedla budskap om frihet och enkelhet. Det är viktigt att förstå naturisternas relation till nakenhet och hur stor del av naturisternas identitet den är. Genom Sunny Tsais (2011) resonemang får vi en klarare bild om varför den stora vikten läggs vid symbolik hos minoritetsgrupper som naturister.

Även om nakenheten är en stor del av naturiströrelsen är naturister inte ständigt nakna. Nakenheten förespråkas endast i de sammanhang det är socialt lämpligt (Madås, 2008). Kläder används när de krävs, då det är kallt eller när andra människor kan provoceras av nakenheten (scandinavianaturist.org1).

Den gemensamma målsättningen för naturisterna är att leva i närhet med det naturliga. Människan ska kunna bara vara och vara nära sitt ursprung, där det centrala är familjen. Familjens betydelse är en grundsten för naturismen (Inge Gullander, 2012-11-12). Familjen handlar inte bara om biologiska band, naturister bildar tillsammans en typ av familj där alla hjälps åt och tar hand om varandra. Naturismen fungerar som ett samhälle i samhället enligt Gullander, och i det samhället är familjen viktigast. Det ger en gemenskap som inte liknar någonting annat (Inge Gullander, 2012-11-12; scandinavianaturist.org2). Gemenskapen ger trygghet (Steffen Brummer Pind, 2012-11-08). Tryggheten handlar också om att alla ska känna att de är välkomna som de är, hur dem än ser ut, vad de gör, vem de än är och vart dem än kommer ifrån. När barn kommer in i tonåren är det vanligt att de vill dölja sin kropp i viss mån, vilket är tillåtet att göra till exempel genom att använda badkläder. Det handlar om att alla ska känna sig trygga i en trygg miljö och då måste alla få utrymme att vara som dem vill (Outsiders).

Enligt Morier, Bryan och Kasdin (2012) uppfyller medlemskap i grupper många funktioner hos människor (Enligt Morier, Bryan och Kasdin, 2012). Dels är familjer och grupper viktigare idag än de varit förr. Samhörighet i grupper är av större vikt för individen. Grupperna utvecklar personer och får gärna bestå av medlemmar i olika generationer. Det leder till att de yngre lär av de äldre och de äldre av de yngre. Vilket

stärker samhörigheten än mer (Kluin, & Letho, 2012). Medlemskap i grupper bidrar också till identifiering av individen och kan leda till en större säkerhet i sig själv (Morier, Bryan och Kasdin 2012; Sluss, Ployhart, Cobb, & Asforth, 2012). Det till följd av att personer räknar positiva upplevelser, värden och känslor inom gruppen till personliga upplevelser. Det handlar om att när personer starkt kan identifiera sig till en grupp identifierar de sig med gruppens beteende, på ett djupare psykologiskt plan. Individen räknar gruppen som en del av sig själv. Alltså är det man är genom gruppen en identifikation på vem man är. Genom att vara del av grupper formar vi människor våra identiteter vilka i sin tur påverkar motivation och beteende gentemot andra människor. Att vara del av grupper har varit viktigt för mänskligheten sedan länge. Som följd av detta har behovet av grupper utvecklats och är idag en stor del av hur personer identifierar sig själva och vem hen är (Morier, Bryan, & Kasdin, 2012).

Genom sin gemensamma livsstil och värderingar skapas ett beteende som hos naturister främst representeras av social nakenhet. I enlighet med Morier et al., (2012) finner vi i empirin tecken på att gruppen utgör en stor del av att skapa och stärka naturisternas identitet. Att vara naturist bör därför inte ses som en hobby eller någonting människor väljer att göra då och då. Snarare handlar det om ett val av vem en person är. Genom att se genom detta perspektiv tolkar vi naturismen som någonting man är- en naturist. På sätt och vis utgör naturismen därför inte endast en gruppidentitet bland naturister utan också den individuella identiteten hos den enskilde naturisten.

Utöver gemenskap handlar tryggheten om relationen till den nakna kroppen. Barn som växer upp i naturistfamiljer får en trygghet till sin kropp. Då familjerna vistas nakna tillsammans med varandra lär dem sig att nakenhet är naturligt och att kroppen inte är någonting att skämmas för (scandinavianaturist.org3). Att se olika människors kroppar ända in på skinnet, utan någonting att dölja, ger naturismen en insikt om att det inte finns någon ”perfekt” kropp. Insikterna menar naturisterna ger en medvetenhet som ”vanliga” människor inte har (i-naked.info).

Naturismen anses av Obrador (2007) vara en unik och fri ideologi. Naturister har en avslappnad attityd till kroppen vilket minskar komplex för den. Naturisterna värderar kroppen högt och räknar den som en viktig del i livet. Genom att acceptera alla individuella och unika kroppar precis som dem är har naturister en högre kvalitet på livet än andra. Nakenhet, inte bara för naturister utan bland alla människor, ger en möjlighet för personer att lämna sociala regler som sitter i kläderna. Umgänge på en strand där alla bär badkläder menar Obrador ger varje person en chans att testa på alternativa sätt att vara (Obrador, 2007).

Enligt naturisterna ger nakenheten förutom samhörighet en rättvisa mellan människor som följd av att alla hamnar på samma nivå utan kläder. Precis som Obrador menar naturisterna att det finns regler i kläderna som är socialt konstruerade och påverkar personerna som bär dem. Genom det kan vi tolka det som att naturismen ger en frihet till människor att leva på det sätt dem vill. Genom att vara nakna finns inga förväntningar från omgivningen på hur en person ska vara. Avsaknad av sådana krav

anser vi ger ett större mod att faktiskt agera och handla i enlighet med ens egen vilja och värderingar.

Naturisternas tankar om ideologin och vad den kan bidra med i livet är relevant att förstå sig på. Det i syfte att se vilka människor som är del av gruppen och varför de valt att vara naturister. En klarhet kring hur naturisterna tänker anser vi är av stor vikt i fortsatt arbete med utveckling av turism för målgruppen.

4.2 Naturister - det här är det nakna folket

Det finns inga klara riktlinjer till hur man identifierar och klassificerar naturister. Åsikterna ifrån naturisterna är många, men någonstans botten sig skillnader på individens nivå och intressen.

Könsuppdelning mellan kvinnor och män finns representerat bland naturister. I dokumentären *Clothes optional* om naturister berättar en av deltagarna att män dominerar och är fler i antal men nämnvärt är att detta är något som naturisterna försöker ändra på. Det för att få en mer jämn fördelning mellan könen (Vimeo.com1). Den danske sociologen Stine Josefine Fredriksen menar att könsfördelningen och den manliga majoriteten visas i de tidskrifter och medlemsblad som naturistförbundet ger ut. Fredriksen påstår att det tvärtom är unga kvinnor som representeras i bildurvalet (svd.se).

I tv-programmet *Outsiders* berättar naturisten Nina att hennes naturistförening försöker hålla en balans mellan killar och tjejer i deras badhus. Föreningen försöker undvika att det blir för många män. Hon berättar att det ibland kommer singlar till badhuset men att föreningen helst vill att det ska komma par. Nina berättar att den jämna fördelningen mellan könen är önskad för att det ska bli ett bra samtal och ett trevligt umgänge (*Outsiders*).

Ovanstående stycke visar på tendenser till en distinktion mellan könen. Stine Josefine Fredriksen pekar på en majoritet av män inom naturismen. Det finns inom naturismen en strävan efter att minska den majoriteten och få en jämnare fördelning mellan könen. Det anser vi visar på en motsägelse om att nakenheten gör alla naturister till jämlikar. Borde strävan efter en jämn fördelning mellan könen finnas om naturisterna är jämlikar och alla enbart klassas som människor?

Connell (2009) beskriver hur människan genom tiderna har gjort en distinktion mellan könen, och hänvisar till den utprovade referensramen som används under genusforskning. Distinktion görs redan under spädbarnstiden då pojkar kläs i blått och flickor i rosa. Distinktionen fortsätter sedan under barnens uppväxt och förväntningarna är inte detsamma mellan könen. Connell menar att de ”blå barnen” förväntas vara tuffare och starkare än de ”rosa” barnen som istället ska vara mer passiva och medgörliga. Samhället har haft olika sociala normer gällande kvinnor och män och motstridigheter mot dessa normer har straffats med negativa sanktioner (Connell, 2009).

Vidare diskuterar även Gierveld, Blommesteijn och Valk (2003) hur samhällen delas upp i ett genussystem där en distinktion skapas mellan könen och därigenom utgör normer. Normerna har blivit till oskrivna lagar som individer med tiden slutat att ifrågasätta (Connell, 2009; Gierveld, Blommesteijn & Valk, 2003). Distinktionen sker inte bara i samhället utan också inom grupper. Vanligast är att kvinnan missgynnas och männen ges en högre status. Men distinktionen kan se olika ut i olika grupper (Gierveld, Blommesteijn & Valk, 2003).

”Så småningom skulle det ske automatiskt, och de skulle börja tänka på sig själva som den sorts människor som de förväntades vara” (Connell, 2009). Connell refererar till psykoanalys där Freuds teorier om genusutveckling utgör grunden. Freud menar att genusutveckling kretsar kring oidipuskomplexet. Oidipuskomplexet är den känsliga ålder vid barndomens mitt då barnet når en kris. Det handlar om barnets sexuella begär som föräldrarna trycker ner. Freud menar att föräldrarna trycker ner begären olika beroende på om barnet är en pojke eller flicka. Det kommer att påverka barnets mentala liv och leda till heterosexuell attraktion mellan könen (Connell, 2009).

Att naturismen strävar efter en jämn fördelning mellan könen samtidigt som de påstår sig vara nakna jämlikar kan ses genom psykoanalysen. Det då det finns ett omedvetet tankesätt bland naturisterna om könsfördelning. Det finns trots att naturisterna försöker se individer som jämlikar en distinktion mellan könen. Vi kan se distinktionen genom att naturisterna strävar efter att uppnå ett jämt antal mellan könen. Nina ifrån dokumentären outsiders säger att hennes förening vill ha lika många män som kvinnor på sitt nakenbadhus. Hon menar att det är för att det ska bli en mer intressant konversation. Vi tolkar det som att Nina menar att män och kvinnor är bärare av olika egenskaper som tillsammans skapar en mer spännande interaktion. Det betyder att det finns tendenser till att naturismen inte är så jämlik som naturisterna påstår att den är. Vi ser antydningar till motsägelser om hur naturister uttalat sig om att de endast ser människor som människor, oavsett ålder, kön, sexuell läggning och så vidare.

För att veta hur målgruppen fungerar är det viktigt att känna till arbetet som görs för att jämna ut antalet medlemmar av olika kön inom ideologin. Det återigen för att veta hur målgruppen ser ut, vilka människor den utgörs av och värden de eftersträvar.

Innebörden av att vara naturist har med tiden förändrats. Historien bakom naturismens uppkomst, som skedde när industrisamhället började etablera sig, ligger som grund för några av de värden som naturisterna vill stå för i dagsläget. Omtanken om miljön var en grundprincip. Den grundprincipen lever fortfarande kvar för många naturister. Inge Gullander beskriver det som att den numera visar sig genom åsikter om att man inte ska överkonsumera. För Gullander och andra naturister är ett medvetande om hur samhället använder och köper produkter i ett överflöd samt motarbeta denna överkonsumtion en viktig del av naturism. Gullander diskuterar vidare att de flesta naturister inte är några extrema miljövänner men att de trots det engagerar sig tillräckligt för att inte heller kunna kallas för miljöbovar (Scandinavianturist.org4). Naturisten Håkan beskriver det ytterligare då han påstår att det inom den svenska naturistföreningen finns många olika

typer av människor men att han uppfattar att dessa konsumerar i ett mindre överflöd än människor generellt. Håkan menar att naturister är mer medvetna om överkonsumtionen i samhället (Håkan Lund 2012-11-24).

Enligt Murali, Laroche och Pons (2006) påverkas individen under konsumtionsprocessen av utomstående personer. Utomståendes värderingar tas i beaktning när individen tar beslut om köpandet av tjänster och produkter (Murali, Laroche och Pons 2006). Påverkan kan vara medveten eller omedveten för individen. Individen kan konsumera för att följa åsikter som råder inom den grupp som individen tillhör. Individen väljer att konsumera på ett sätt som är accepterat av gruppen. Det då det inom grupper finns normer av beteende som medlemmar inom den följer (Murali, Laroche, & Pons 2006; Rabinovich, Morton, Postmes, & Verplanken, 2012).

Det finns ytterligare utomliggande faktorer som påverkar en individ vid konsumtion. Kultur och samhällets värderingar fungerar som en avgörande faktor (Murali et al, 2006). Hofstedes (1984) resonerar också om huruvida en individs vilja att följa en grups värderingar är beroende på kulturella skillnader. Hofstede talar om det som individualism. Är ett samhälle individualistiskt är individer mer villiga att fatta beslut utan att ha gruppens värderingar i beaktning. Sverige är enligt Hofstedes ett land där individen inte till hög grad är påverkad av grupptänkande. Alltså är Sverige generellt ett land som är individualistiskt (Hofstede, 1984).

Naturismen med sin ideologi kan ses som en grupp, där dess medlemmar är individer. Den empiriska undersökning vi har gjort visar på att konsumtions-samhället är en central del av naturismen. Starka åsikter om konsumtion har förmedlats från en mängd aktiva naturister. Det skapar ett sorts grupptänkande då naturisterna väljer att konsumera i ett mindre överflöd. Den enskilda naturisten påverkas under köpprocessen av naturismen. Vi kan reflektera över huruvida värderingen angående konsumtion är en värdering som finns hos de individer som väljer att bli naturister. Det skulle betyda att tänket om konsumtion kommer från en individ nivå. Dock blir den i det fallet kollektiv genom att den finns gemensam hos alla individer i den organiserade naturismen.

Vi kan också utgå ifrån att konsumtionsbeteendet är en följd av att "bli" naturist. Genom att bli en del av den organiserade naturismen skulle alltså individer bli påverkade av gruppen. Enligt Hofstede skulle personerna då konsumera på det sätt som är socialt accepterat inom gruppen. I naturismens fall innebär det att naturisterna minskar sin konsumtion. Det som följd av att naturisternas ideologi menar att det rätta är att avstå från överdriven konsumtion.

Samhället har gått från att ha varit ytligt och materiellt mot mer sparsamt. Det finns en rådande trend om att de flesta samhällsgrupper minskar sin konsumtion. Motiv bakom minskandet är olika hos olika personer och grupper men beteendet finns hos de flesta. Ofta handlar det om ett syfte att uppnå högre livskvalitet genom att konsumera mindre. Det ska höja kvaliteten i umgänge med andra människor samt kvalitet för natur och miljö.

Enligt Marchand och Walker (2008) är det viktigt att uppmärksamma trender i konsumtion och motiv bakom förändringar (Marchand & Walker, 2008).

Konsumtionsbeteendet bland naturister är viktigt att ha i betänkande. Oavsett om det grundar sig hos de individer som är naturister eller hos naturisterna som grupp. Eftersom det oavsett är ett existerande beteende bland naturisterna. Ett beteende där överflöd är någonting som väljs bort. Utav det och av övriga värderingar som gäller kring naturism drar vi en slutsats om att faktorer som status och lyx inte spelar in i köpprocesser. Det antar vi beror på att naturisterna vill identifiera sig med att ha människan i fokus. De vill kommunicera sådana värderingar genom avståndet till överkonsumtion vilket syftar att identifiera gruppens immateriella värderingar. För att dra samband med turismen är det relevant att ha konsumtionen i åtanke då det spelar in i resebeteendet. De resor som intresserar naturister som följd är med stor sannolikhet sådana som uppfyller resterande värderingar för gruppen. I det fallet handlar det om resor som tillfredsställer behov av frihet och gemenskap. För att förstå sig på efterfrågan på naturistiska turismprodukter är konsumtionsbeteendet relevant att förstå sig på och ha en inblick i.

4.3 Den Svenska organiserade naturiströrelsen

Redan i början av 1930-talet, då organiserad naturism startade, diskuterades ett eventuellt samarbete mellan de olika naturisföreningarna som då fanns i Sverige. Det talades om ett gemensamt naturistförbund, där föreningarna skulle samarbeta (naturisten.org4). En av debattörerna för ett eventuellt samarbete var Ajo Allinger. Tillsammans med Olle Schmeling bildade Allinger ett nordiskt naturistförbund vid en sammankomst med deltagare från Danmark och Sverige. Syftet med skapandet av det Nordiska förbundet var att skapa en gemenskap mellan människor som delade samma syn på nakenhet. Det var under uppstartandet av det förbundet som ordet naturism användes för första gången i föreningssammanhang (naturisten.org4). Samarbetet fortlöpte och ett Svenskt förbund bildades 1957-58. Målet, förutom att kunna samarbeta bättre och föra samman likasinnade var att genom en sund och naturlig livsföring främja en hälsosam livsstil (naturisten.org4).

I dag finns det cirka 3000 organiserade naturister i Sverige. En organiserad naturist är en person som är engagerad i en förening genom att ha tecknat medlemskap. Enligt Olle Strand kan man multiplicera antalet föreningsmedlemmar med 10, där 30 000 ger en mer sanningsenlig och relevant siffra på det totala antalet naturister inom Sverige. Det eftersom Strand menar att man inte ska behöva vara medlem i en förening för att få kalla sig naturist (Olle Strand 2012-11-13). Befogenheten att få benämnas som naturist har diskuterats en hel del i huruvida man måste registrera sig till en av naturisföreningarna eller inte. Här går åsikterna åt skilda håll. Strand menar att det inte finns regler för vem som får benämna sig som naturist. Naturisten och föreningsordföranden Håkan menar däremot följande:

”Bara för att man är naken, betyder inte det att man är naturist. Naturist blir den person som har gått med i en organiserad naturisförening och därmed accepterar naturismens regler” (Håkan Lund, 2012-11-10)

Alla som tecknar medlemskap i SNF får betala ett reducerat pris på de naturistcampingar som finns inom Sverige. De som inte är medlemmar får testa på ett par dagar och nätter för att se om naturismen passar deras livsstil innan de tecknar medlemskap. Medlemmar i SNF inbjuds att delta i de arrangemang som arrangeras av SNF och är de enda som har rätt att delta på inomhusbad som anordnas (Naturisten.org5). Svenska Naturistförbundet håller en relativt låg profil. Utöver ett fåtal årliga förbundsmöten gör de inte mycket mer. Naturistförbundet anser att de behövs då dem är en stor del i att skapa gemenskap, bygga upp nya kontakter, driften av olika anläggningar samt arrangerandet av bad.

”Det behövs mer nytänkande och innovativa idéer till utveckling” säger naturisten Bo-Jörgen om förbundets arbete i helhet (Bo-Jörgen Carlqvist 2012-11-12).

Det finns kritik mot förbundet och kraven på medlemskap för att ta del av aktiviteter. Kritiken finns eftersom det finns dem som tycker om att leva som naturister och utöva aktiviteter som erbjuds men inte är intresserade av att teckna medlemskap. Anledningarna till att inte vilja teckna medlemskap kan vara många. En av de vanliga är att personer på grund av jobb inte vill vara medlem för de eventuella konsekvenser ett medlemskap kan bidra till. Registrerar man sig som naturist till en av de föreningar som finns är man nämligen automatiskt med i ett register. I registret finns namn och adress tillgängligt. Det anser en del anhängare av naturismen inte är nödvändigt. De är ofta rädda för att informationen ska komma ut. Många som vill utöva naturism anser att det istället skulle vara möjligt att betala en dagsavgift om man vill besöka eller vara med på någon av de aktiviteter som anordnas (Naturisten.org6).

Förbundet har även fått en del kritik för att alla föreningar inte mottagit alla som har velat bli medlemmar. Otaliga gånger har singelmannen nekats medlemskap eftersom mannen inte haft någon kvinnlig partner med sig. Sådan diskriminering går helt emot de principer som förbundet har satt upp med att alla är välkomna (Naturisten.org5).

Som organisation har SNF dessutom fått kritik angående värvning av den yngre generationen. Naturistförbundet arbetar inte engagerat för att få in ungdomar. Fler unga är någonting som önskas av naturisterna. Idag är den typiska naturisten den vita medelålders mannen (Naturisten.org6).

Enligt Morier, Bryan och Kasdin (2012) fungerar grupper allra bäst när de står för utmaningar som kan få gruppen att utvecklas och förändras inom områden som behövs. Sådana förändringar kommer främst av att gruppmedlemmar kritiserar någonting inom gruppen. Kritik kan alltså gynna den totala gruppen. Trots det är det inte alltid som gruppmedlemmar uppskattar kritik. När värderingar och traditioner inom grupper

kritiseras internt kan det resultera i att medlemmar nervärderar och avvisar kritiken. Det kan i sin tur leda till konflikter (Morier, Bryan & Kasdin, 2012).

I naturisternas fall kan man se de aktiva naturisternas kritik mot SNF som utvecklande för gruppen. Pågrund av kritiken finns det anledning för SNF att upprätta riktlinjer och regler som möter och bearbetar kritiken. Sådant arbete kan ses vara positivt för gruppen då det får ideologin och dess organisation att utvecklas och bli tydligare. Samtidigt finns det oenigheter i den kritik som möter SNF. Alla naturister är inte eniga kring vad som bör göras. Det gör att skapandet av regler kan leda till ytterligare kritik och konflikter.

Som Morier, Bryan och Kasdin (2012) menar kan kritik inom naturismen både gynna och missgynna gruppen. Genom oenigheter och kritik kan utveckling nås i och med att SNF försöker lösa problem i olika tolkningar och åsikter genom att försöka skapa gemensamma. När de samtidigt inte kan möta allas synsätt kan de beslut som syftar att leda till lösningar också leda till nya konflikter.

Ideella organisationer finns i syfte att uppnå mål hos sociala grupper. Det finns svårigheter i sådana organisationer i och med begränsade tillgångar. Svårigheter finns också i skillnader i åsikter, värderingar och idéer bland de som är aktiva inom organisationerna om hur målen ska uppnås (McHatton, Bradshaw, Gallagher, Reeves 2011).

McHatton et al., (2011) menar att organisatoriska problem kan förebyggas och hanteras genom en strategisk planering om hur organisationen ska byggas upp och utvecklas. Utmaningen ligger ofta i de begränsade ekonomiska resurserna men också på att organisationen förlitar sig på volontärer. Människor engagerar sig frivilligt för att utföra det arbete som krävs i ideella organisationer. Det kan leda till en avsaknad av stark kultur och kontroll samt delegering av uppgifter vilket leder till ostrukturerade organisationer. Sådana organisationer blir inte lika effektiva som de har förmåga att vara och förlorar då många fördelar. En av de största aspekterna som går att hitta bland framgångsrika ideella organisationer är att de har en klar uttalad vision eller uttalat mål (McHatton et al., 2011).

Organisationen SNF har den största kontrollen över den organiserade turismen i Sverige. Syftet med organisationen är att skapa samarbete och sammanhållning mellan naturister i landet. Den bidrar med gemensam bas för de campingar, event och aktuella händelser som berör naturismen. De som är intresserade av fenomenet kan alltså söka sig till SNF för att få information.

Det verkar enligt empirin dock finnas problem då åsikter om vad som bör göras inte stämmer överens med vad som faktiskt görs. I och med att hela naturismen och alla dess verksamheter är ideella och allt arbete utförs av ideellt arbetande människor kan man koppla den till den teori som McHatton et al., utformat om problematik inom ideella organisationer. Enligt naturister har SNF potential att utföra arbete inom områden som de idag inte är aktiva inom. Vi kan se en önskan bland naturisterna om att

deras samverkansorganisation ska vara starkare. Många av de uttalanden som görs av fältet visar på en tro om att SNF besitter en outnyttjad styrka som skulle kunna leda till framsteg för den organiserade naturismen.

Genom en klarare struktur inom organisationen ser vi en potential för att göra naturismen starkare. En sådan skulle också kunna stärka naturisternas gemenskap då en tydlig bas för gruppen kan ge gruppens identitet mer styrka. Kanske skulle en struktur inom SNF kunna resultera i en högre säkerhet och enighet i gruppen som i sin tur kan leda till minskade skillnader i åsikter och värderingar bland medlemmarna.

Struktur inom förbundet skulle betyda en delegering av uppgifter som McHatton et al., (2011) menar finns och av nödvändighet måste utföras inom organisationer. Sådan delegering skulle följas av effektivisering av förbundets arbete. Genom att lyssna på den kritik som finns från medlemmarna skulle SNF kunna utvecklas och effektiviseras. En effektivisering och bredd på arbetet skulle betyda att medlemmarnas önskemål tillfredsställs vilket i sin tur kan öka styrkan bland naturisterna. En ökad styrka skulle innebära detsamma som en stärkt ideologi. Det är vad den organiserade turismen syftar mot att skapa. Förutsättningar för de som vill leva efter sin livsideologi naturism.

SNF är de som arbetar med turismen för naturister inom Sverige enligt Inge Gullander. Det i och med att det är dem som sköter arbetet med sammanställningar av information om boendialternativ, aktiviteter och händelser som är viktiga för naturismen (Inge Gullander, 2012-11-12). Sammanställningar som finns ska underlätta att hitta platser för information om naturism, och det är på det sättet Gullander menar att man når ut med marknadsföring för turism. SNF arbetar inte med att ta fram reklam utformad i syfte att locka nya medlemmar eller besökare som inte själva är intresserade av naturismen. Den information och de sammanställningar som finns är ämnade att underlätta för de som själva aktivt söker efter information, generellt sett naturister som letar information (scandinavianaturist.org). Den marknadsföring som finns idag sker genom specialarbeten, dokumentärer, filmer och tidningsartiklar med fler. Sådan reklam är inte medveten, och reklam är inget förbundet arbetar med att ta fram. Det då naturisterna inte vinner på att en eller fler skulle få för sig att bli naturister (scandinavianaturist.org).

McHatton et al., (2011) redogör för samarbete mellan de som ingår i organisationer. Det är av stor vikt att en organisation tar till vara på åsikter från aktörer, medlemmar och volontärer inom organisationen. Hänsyn för deras åsikter genererar i en större vilja hos volontärerna att fortsätta engagera sig. Genom att lyssna på medlemmar, deras åsikter och värderingar kan konflikter minskas och band inom organisationen kan stärkas. Det eftersom att medlemmarna vid medverkande i beslutsprocessen känner att de kan påverka och därav får en känsla av ägarskap och tillhörighet. Medlemmarna i organisationen kan genom det känna sig mer uppskattade och betydelsefulla (McHatton et al., 2011).

Teorierna om samarbetets styrka kan tolkas i koppling till aktörer för turism inom naturismen. Det sätt SNF idag agerar på för att ena campingar, aktiviteter etcetera för naturism är att de sammanställer information om dem. Det innebär att varje ideell aktör arbetar självständigt. Samarbete kan enligt teorin inge styrka. Fler blir tillsammans starkare än en. Vi ser en potential i att utveckla ett starkare samarbete mellan de aktörer som idag erbjuder turismrelaterade produkter för naturister.

Ett sådant samarbete skulle kunna beröra flera aspekter. SNF skulle kunna ta ansvar för att sköta en gemensam marknadsföring för aktörerna. Den roll de har tagit som sammanställare av information skulle kunna utvecklas till information som kommuniceras från SNF istället för att intresserade söker upp informationen.

Med SNF i spetsen kan naturismen arbeta efter riktlinjer, uttalade mål och visioner. Organisationen SNF kan fungera som en bas där alla engagerade känner sig tillgodosedade. Genom att ha en tydlig struktur kan det bli ännu lättare för naturisterna att identifiera sig med naturism. Samarbete mellan organisationens olika delar kan göra den organiserade naturismen starkare. Det vare sig delarna är en verksamhet för naturism, volontär eller medlem. En än större jämställdhetskänsla kan ena alla delar av den organiserade naturismen. Inte minst då det är ett av de största värden ideologin eftersträvar. Det kan få organisationen att utvecklas med tiden och ständigt förbättras inom behövliga områden för att inte stanna upp. Vi anser att det är viktigt i och med att samhället utvecklas och kommer att fortsätta göra det. En stadig organisation kan hjälpa naturismen att fungera som ideologi i ett utvecklat samhälle.

Naturiströrelsen menar att det finns aspekter och värdegrunder som utgör basen för naturisterna och motiverar dem till valet att leva. De främsta värdeorden enligt fältet är friheten, familjen, tryggheten och kroppsuppfattningen. Nakenheten är ett verktyg för människor inom naturismen att komma närmre naturen. Genom social nakenhet syftar naturisterna att komma närmre mänsklighetens ursprung och samtidigt är nakenheten en symbol för samhörighet mellan människor. Som målgrupp för turism strävar naturisterna efter att få uppleva frihet och gemenskap med gelikar där nakenheten är en faktor för samvaro. Även om människorna inom naturismen kommer från olika samhällsgrupper och bakgrund är ideologin det som formar turismen de väljer att utöva. Gällande forskningsfrågan är det därför viktigt att se naturisterna som en homogen grupp människor trots sina skilda bakgrunder. Det är därför viktigt att ta med sig den kunskap som kapitlet tagit upp som en bas i förståelsen för fenomenet. Följande kapitel syftar till att visa på de olika fördomar och missuppfattningar som finns inom allmänheten gällande naturismen.

5. ”Att vara naturist har inget med sex att göra”

Att vara naken är för olika människor kopplat till många olika saker. Naturister möter dagligen åsikter och fördomar baserade på hur samhället generellt sett kopplar all nakenhet till sex. Det finns olika åsikter om kopplingen till sex. Både internt inom naturismen och externt från andra sociala grupper. För att utveckling av turism ska bli framgångsrik krävs en acceptans från övriga samhället. För forskningsfrågan är det av betydelse att förstå de attityder och inställningar som finns mellan naturister och andra sociala grupper. Samhällets attityder påverkar förutsättningar för utveckling av turism och naturisters egna fördomar påverkar samhällets attityder. Kapitlet utreder därför de vanligaste fördomar som påträffats under studiens gång för att ge en bild av deras betydelse i skapandet av turism för naturister.

5.1 Samhällets fördomar mot naturister

Naturisterna menar att deras livsstil och utövande av nakenhet inte har någon sexuell anknytning men att det finns en tro och attityd bland utomstående om att en sådan anknytning finns. Empirin visar på att naturismen inte är allmänt accepterad och att det finns fördomar mot naturismen. Det råder en ”vi och dem” känsla där naturister anses vara det normavvikande. På samma gång ser vi i empirin tendenser till att även naturisterna har förutfattade meningar om omgivande sociala grupper. Åsikter som vi anser kan påverka naturisternas agerande gentemot samhället på sikt.

Fördomar byggs upp på grund av att man är rädd och osäker inför någonting som är främmande för en själv (Böhm, 1993). Fördomarna kommer av föreställningar och uppfattningar om grupper eller individer. Det är alltid lättare att skapa sig fördomar mot de som är annorlunda. Det handlar då om individer eller grupper som man själv inte har någon relation till (Böhm, 1993; Cunningham, & Melton, 2012). I vårt fall handlar det om huruvida samhället men även naturister har fördomar gentemot varandra.

Vi ser en logik i hur Böhm menar att fördomar uppkommer. I och med den okunskap som vi upplever finns i samhället gällande naturister och deras livsideologi skapar människor i omgivningen egna fördomar om hur människor i naturismen lever och varför. Samtidigt ser vi en rädsla bland naturister att upplevas som konstiga. Just för att deras leverne avviker från normen. Den rädslan bidrar till att även naturisterna skapar fördomar om andra sociala grupper. De olika fördomarna har en tendens att öka avståndet mellan grupperna och göra olikheterna större. Vilka de egentliga fördomarna är emot naturister kommer att redovisas i nedan.

En av de fördomar som finns handlar om nakenhet och barn då det råder en trend i samhället där barn och nakenhet inte är accepterat på ett likartat sätt som i tidigare generationer. Allt färre familjer finns som har bilder och videofilmer på sina nakna barn. Anledningen till det är den allt mer utbredda rädslan och misstanken för pedofiler. Familjer klär på sina barn badkläder i en mycket lägre ålder än vad det tidigare gjorts, och klädbutiker med H & M som exempel, säljer badkläder för ett barn på ett år. Det

som följd av rädslan för pedofiler och att barnen ska smygfotos i naket tillstånd. Anna Wahlgren som är författare och barnexpert uttalar sig i en artikel om hur den allmänna synen på nakenhet har förändrats. Föräldrar är rädda om sina barn och Wahlgren tror att detta beror på en ökad sexualisering. Enligt Wahlgren har samhället idag en bild som gör att även små barn ses som potentiella sexobjekt (Fredriksson, 2010).

Johan Palme säger ”Tyvärr verkar det som att vi går mot en mer laddad attityd gentemot människokroppen. Den är kopplad till skam i större utsträckning än tidigare” (Haimi, 2012). Olle Strand diskuterar den ökade sexualiseringen och ser ingen logik i att använda sexualiseringen som ett motargument till naturismen. Den ökade sexualiseringen i det offentliga rummet är påtaglig för Strand då han ser artister fungera som sexobjekt. Strand menar att sex i det offentliga rummet avhandlas utan att någon tar illa vid sig. När nakenheten däremot sker av en naturist på en klippa vid havet där avsikten inte är att förmedla ett sexigt budskap riskerar naturisten att bli anmäld för förgelseväckande beteende (Olle Strand, 2012-11-18).

Naturisterna vill inte förknippa sina verksamheter med sex, och det är en av deras grundtankar att avsexualisera nakenheten. Jennie Rehbinder som är sexpedagog kritiserar naturisternas agerande mot sexualiseringen och deras avståndstagande från sex. Hon menar att naturisternas avståndstagande indikerar på att de ser sexualitet som något negativt. Rehbinder förklarar sexualitet som ”Sexualitet är en del av oss hela tiden. Den påverkar förhållningsättet till oss själva och andra, hur vi mår och hur vi njuter av livet. Sexualitet är inget vi kan lägga i en låda eller bara ha i sovrummet. Den påverkar allt vi gör och tvärtom” (Rehbinder, 2006). Sexualiteten är något av det naturligaste som finns. Därför är det inget naturisterna eller någon annan samhällsgrupp ska behöva skämmas eller ta avstånd ifrån (Rehbinder 2006).

Media har en stor inverkan på människan (Ballam, & Granello, 2011) Enligt Reichert och Lambiase (2006) är en ökad sexualisering inom media ett rådande faktum och vad media visar påverkar samhället genom dess relation till sex och sexualisering (Ballam, & Granello, 2011; Reichert, & Lambiase, 2006) Sex säljer, och konsekvensen blir att media innehåller och förmedlar ett sexuellt budskap. Sexualiseringen går att finna i allt fler medieformer. Filmer, musikvideor, tidningar, magasin, tv-program och datorspel innehar tendenser till att addera sexuella komponenter. Anledningen till att media använder sig av sex i stor utsträckning är för att det kan leda till ökad försäljning och tittarsiffror (Reichert, & Lambiase, 2006).

Enligt Reichert och Lambiase (2006) är scener i media som anses vara sexuella följande; kyssar, petting, att föreslå sexuellt umgänge, utföra samlag, att vara utklädd i provokativa kläder, vid avtagande av kläder och vid naket tillstånd. Vad som är den egentliga skillnaden mellan sexig reklam och pornografi är diffust. Reichert och Lambiase (2006) menar att pornografi har ett innehåll som har en avsikt att producera en specifik effekt. Det finns även en skillnad mellan erotik och pornografi. Erotik ses som ett artistiskt uttryck av sexualitet. Pornografi ses som en produkt producerad för att uppnå vinst mer än för kulturellt uttryck (Reichert, & Lambiase, 2006).

Naturismen i sin tur kan ta skada av den ökade sexualiseringen som råder i media. Generellt finns en tro från samhället att nakenhet måste vara förknippat med sex. Olle Strand menar att följderna av medias förvrängning av nakenheten har gjort att allmänheten ser naturism som sexuellt betingat. Strand påstår att följden blir att människor blir rädda när de ser en naken människa eftersom många drar slutsatsen att det rör sig om en fluktare. Naturisten visar upp sin nakna kropp och följden blir att allmänheten ser det som förargelseväckande beteende. Detta hävdar även Reichert och Lambiase (2006) då de anser att nakenhet i media är sexuellt förknippat.

Fördomarna emot naturister har blivit fler sedan Internets inträdande. Jonas Frykman professor i etnologi som forskar i människans syn på nakenhet menar att det skett en attitydförändring i och med Internets utbredande. Internet har medfört en tillgänglighet till pornografi, och han menar att människor där av kanske börjar bli mer rädda om den "äkta varan" (Fredriksson, 2010). Olle Strand har också märkt av att Internet har medfört negativa konsekvenser för naturisterna. Det finns hemsidor som utger sig tillhöra naturismen men som i själva verket är pornografi (Olle Strand, 2012-11-13).

Weiler, Haardt-Becker och Schulte (2010) diskuterar hur Internet har tillgängliggjort material för pedofiler genom anonym spridning av bilder på nakna barn. Bilderna kan spridas snabbt och i stor volym. I och med Internets förmåga att nå ut till många människor snabbt och effektivt kan det i hög utsträckning missanvändas. Nätverk mellan liksinnade människor bildas enkelt vilket i vissa fall kan få negativa konsekvenser (Weiler, Haardt-Becker, & Schulte, 2010; Leung, & Lee, 2012). Ett annat problem med Internet är att det inte går att kontrollera användarna eller de som publicerar. Information på internet kan vara felaktig och olaglig och det finns inte tillräckliga mänskliga resurser till att kontrollera detta (Weiler, Haardt-Becker, & Schulte, 2010).

När vi förstår Internets räckvidd kan vi också förstå att Internet medför konsekvenser. Internet är tillgängligt för alla att bruka och att kontrollera dess användare finns det ingen kapacitet till. Det går att missbruka Internet genom att sprida olagliga bilder och information men även icke sanningsenlig information förstör. Den empiriska undersökning som vi gjort om naturismen har visat på att internet har medfört fördomar om ideologin. Det eftersom det finns ett antal pornografiska hemsidor publicerade som benämner sig tillhöra nudismen. Nudismen i sin tur kan fungera som en synonym till naturismen och bidrar så till en stark koppling mellan naturism och pornografi.

Vidare problem för naturisterna är att bli förknippade med swingers (partnerbyte och sexuellt umgänge) och många naturister känner en stor frustration över förväxlingen. En lyssnare på Sverigesradio mailar in ett brev om ämnet där denne hävdar att swingers tar över och förstör naturiststränderna. Svar fås från Bertil på Svanrevets camping, som påpekar att på en naturistcamping får inte öppet sex förekomma. Vid behov ombeds de som inte kan förhålla sig till reglerna att avlägsna sig från campingen. Bertil medger att

det trots det finns medlemmar i deras förening som är swingers, men att deras aktiviteter sker utanför naturistsammanhang. Bertil menar att man inte får lov att sortera människor i samhället. Vill medlemmar leva ett swingersliv utanför deras naturistförening får de tillåtelse att göra det utan att riskera att förlora sitt medlemskap i föreningen (Sverigesradio1).

Naturisten Gert-Inge Rydbeck är inte lika välvilligt inställd till swingers och menar att dem förstör för naturismen. Enligt honom finns det många förutfattade meningar om att naturister har sex med varandra och att de gör mer än att bada nakna tillsammans. Många män har sökt sig till den förening Gert-Inge tillhör i jakt på swingers. Det uppskattas inte av Gert-Inge (Gert-Inge Rydbeck, 2012-11-08).

Allmänhetens fördomar och tankar om naturism blir inte färre när allmänheten får rätt i sin sak. För ibland förekommer det som ”de äkta” naturisterna själva inte står för och som går emot naturismens stadgar. Deras nakenbad blir offer för sexuella möten. För ett antal år sedan var en mamma och hennes barn vittne till den respektlösa handlingen av tio par som hade sex på en naturiststrand inför allmänhetens beskådan. Naturisstranden drabbades av en invasion av sexsugna människor. Invasionen uppstod på grund av kontaktplatser på internet (Rehbinder, 2006).

Swingers upplever precis som naturister en känsla av att vara annorlunda gentemot resterande samhälle. Enligt en studie om samhällets bild av swingers ses de inte heller endast som avvikande sexuellt. Undersökningspersoner menade att de såg skillnader mellan dem själva och swingers i de flesta avseenden. Resultat visade på att människor som var ”ickeswingers” inte ville identifiera sig med utövarna alls. På grund av åsikter från allmänheten döljer de flesta swingers sina aktiviteter. Det är en mycket liten andel av utövarna som avslöjar tillhörigheten. Genom valet att dölja tillhörigheten döljer swingers även det som de själva identifierar sig med (Jenks, 1985).

Naturisterna uttrycker alltså irritation av att förväxlas med swingers. Med stor sannolikhet delar naturisterna uppfattningen om swingers med resten av samhället. Det innebär att en koppling mellan naturism och swingers genererar i en negativ bild om naturismen ifrån allmänheten. Omgivningen ser genom en koppling mellan naturister och swingers en starkare koppling mellan naturismen och sex.

Andriotis (2010) redogör för hur stranden som plats erbjuder en miljö med utrymme för alternativturism. Turism är beroende av utrymmen och stranden som plats har formats till en avslappnad miljö där turisten kan känna sig avslappnad. Vidare diskuterar han att den avslappnande känslan som finns på stränder har bidragit till att stränder blivit utrymmen som fungerar som erotiska oaser. Stränder erbjuder en miljö där den mänskliga kroppen exponeras bidrar till uppmärksamhet upphov till sexuell attraktion. Därav drar sig individer som söker efter sex till stränder i tron om att utrymmet kan tillfredsställa behoven om sex (Andriotis, 2010).

Tidigare har vi diskuterat den sexuella kopplingen som allmänheten gör till nakenhet. Vi kan anta att även swingers gör den kopplingen med nakenhet. Fältet menar att swingers och andra grupper gärna håller till på områden som är skyltade avsedda för nakenbad. Vi tolkar det som att i och med att samhället generellt kopplar nakenhet med sex ser swingers en form av ”tillåtelse” att hålla till på sådana platser.

Oönskade aktiviteter som försiggår vid naturistbaden ger fördomar möjlighet att gro och växa. Fördomarna i sin tur försvårar naturismen och därigenom möjligheten för att etablera naturistturism i Sverige. Det handlar om att vaska bort de som förstör för naturismen men samtidigt att lyfta fram de riktiga budskapen som naturismen står för. Ett tydliggörande av avståndstagandet ifrån sexuella handlingar kan förhoppningsvis med tiden få de nuvarande fördomarna att ebba ut. Det allteftersom samhället blir mer upplyst om naturismens riktiga budskap.

5.2 Naturisters fördomar mot samhället

Det har åtagliga gånger diskuterats huruvida textilare döljer sig själva och sin personlighet bakom sina kläder. Att kläderna inger textilarna trygghet. Det medan naturister har lärt sig att acceptera sig själva för vad dem är. Naturisterna har större möjlighet att bortse från rang och bygger inte upp fördomar om andra människor (scandinavianaturist.org1). Olle Strand menar att de sociala normerna har att göra med samhällets kontrollbehov. Behov av att kontrollera sexualiteten, även om naturismen inte har någonting med sexualitet att göra (Haag, 2009).

I en dokumentär av Sverigesradio berättar en naturist att han aldrig skulle kunna bli textilare. När han får frågan om varför ger han svaret att textilare har så många sjukdomar, att man får ont i njurarna av blöta badkläder (sverigesradio.se1). Även Inge Gullander håller bestämt med om att naturister är friskare än andra människor. Gullander menar att naturister har en annan vitaminkultur och tåligare hud eftersom att kroppen slipper blöta kläder (Inge Gullander, 2012-11-12). Naturisten Daryl Jones har även han uttalat att naturister lever ett mer hälsosamt och friskare liv, både fysiskt och mentalt (vimeo.com1).

Olle Strand anser att textilfolket har en form av kroppsskräck. Människor känner sig för fula för att våga visa sig nakna vilket leder till att nakenhet uppfattas som någonting fult och farligt (Olle Strand 2012-11-13). Att en textilare skulle vistas i sociala sammanhang utan kläder är fortfarande tabubelagt, medan naturisterna tycker att det är det mest naturliga som finns (Sjögren, 2012). Naturisten Eva har uttryckt sig i tv-programmet *Outsiders* ”Det sämsta med naturismen är att det framställs som konstigt, egentligen är det ju inte vi som är konstiga utan alla andra” (*Outsiders*).

I en artikel uttalar sig naturisten Kjell Tjärnström om att det inte är särskilt uppskattat bland naturister att behöva beblanda sig med textilare. Det då det känns onaturligt. - ”Den sociala samvaron är viktig, det skapar kontakter och man har trevligare än på ett textilbad” fortsätter Tjärnström (Minimedia, 2009).

Enligt Gabarrot, Falomit-Pichastor och Mugny (2009) har studier om grupplojalitet visat att personer som är högt engagerade i en grupp har en mer negativ utåtriktad attityd än lågt engagerade personer vid upplevt hot mot gruppen (Gabarrot, Falomit-Pichastor, & Mugny 2009). Då medlemskap i grupper är en del av att identifiera sig själv vill människor helst vara del av sådana grupper som de ser bättre än andra grupper. Det då det bidrar till en positiv bild av den egna personen. Sökandet efter en tillhörighet som bidrar till social identitet och självkänsla påverkar inställningen mot andra sociala grupper (Caricati & Monacelli, 2012). Studier har visat att personer som är högt involverade i grupper har en förmåga att gå emot anti-diskrimineringsprinciper. Anti-diskrimineringsprinciper brukar representera normen inom de flesta sociala grupper. När gruppen bemöts med hot utifrån kan högt engagerade personer sägas hamna i en lojalitets konflikt. Konflikten grundar sig i hur normen internt i grupp i de flesta sammanhang är icke-diskriminerande. Vid externt hot upplever engagerade personer att de måste avvika från normen och diskriminera för att ta gruppen i försvar. På samma gång som attityder utåt blir mer negativa stärks de interna banden. Konflikten kan förklaras av identifiering av jaget (Gabarrot, Falomit-Pichastor, & Mugny 2009). I och med att personer som är starkt identifierar sig genom gruppen är gruppens bästa det som prioriteras för personen. På grund av det blir allt hotfullt mot gruppen hotfullt även mot personen. Lojaliteten faller därför oftast i att gruppmedlemmen är gruppen lojal och tar den i försvar. Det genom att bli negativt inställd mot omgivningen och diskriminerar utomstående (Gabarrot, Falomit-Pichastor, & Mugny, 2009; Caricati., & Monacelli, 2012).

När naturister generellt talar om människor utanför gruppen har dem en attityd som i våra öron klingar negativt. Attityden märks av i de flesta avseenden. Oberoende av om konversationen med naturisten berör kläder, hälsa, sex eller livsstil. De flesta naturister sänder ut ett budskap om att de anser alla som inte lever efter ideologin skulle vara konstiga. Naturisterna menar många gånger att de som inte förstått att naturismen är det rätta sättet att leva gjort fel.

Enligt Gabarrot, Falomit-Pichastor och Mugny kan en negativ attityd mot omgivningen bero på beskyddande av gruppen. Genom att förstå naturisterna på det sättet är det lättare att se anledningen till att de på ett sätt faktiskt nedvärderar andra livsideologier, som vi ser det. Om verkligheten stämmer överens med teorin handlar attityderna främst om att naturisterna starkt identifierar ideologin som en del av den personliga identiteten. Sambandet mellan valet av att leva efter ideologin och den personliga identiteten har påvisats i tidigare kapitel. Att vara naturist handlar många gånger om att precisera individen och vem hen är. Inte endast om ett val av livsstil. Förstår vi det på det sättet ser vi en form av relevans i att naturisterna talar om sin omgivning som att leva i felaktigheter. Förklaringen ligger då i att naturisterna tar sin grupp i försvar och vänder sig mot resterande grupper för att skydda den mot människor de upplever som hotfulla. I det här fallet kan hoten vara detsamma som de fördomar som naturisterna upplever resterande samhälle ha emot dem.

”Nä, nu djävlar skiter vi i vad folk tycker och kräver vår rätt i samhället. Vill textilarna vara för sig själva får dem väl skylta sitt bad” säger en upprörd Bert Runervald till Naturisten.org (naturisten.org3). Även om det är många naturister som älskar deras livsstil samt praktiserandet av det nakna finns det dem som döljer att det är det. Vi är inne i en tid där naturisterna själva inte vågar stå för att de är just naturister, de vågar inte försvara ideologin. Det smygs och det hymlas (naturisten.org7). Ett anonymt par på Vikobolandets naturistcamping döljer att de är naturister och menar att anledningen är att de inte vill behöva kämpa för sin rätt i samhället. Då de är halvkända i deras hemstad är de rädda för vad människor i deras omgivning skulle tycka om de blev offentliga med sin livsstil. De anser att det inte finns någon anledning att skylta med den (Sjögren 2012). Ett annat anonymt par väljer att inte dela med sig av sitt praktiserande av nakenhet då de både har yrken där de jobbar med människor. En av dem arbetar inom barnomsorgen och förutsätter att det där skulle ses som förödande att vara naturist (naturisten.org6). Naturisten Gert-Inge Rydbeck säger i en intervju att även han är rädd för konsekvenserna som kan komma av att han skulle bli offentlig med sin ideologi. Gert-Inge arbetar som lärare och då det ofta har skrivits om pedofiler inom läraryrket är han rädd att han själv skulle få en sådan stämpel (Gert-Inge Rydbeck, 2012-11-08).

Så kallade ”smygnaturister” blir allt vanligare och vanligare (Olle Strand, 2012-11-13). Bakgrunden till varför man hymlar med sin naturism är för de flesta en rädsla för att klassificeras som sexuellt störd, då naturister anser att många textilare direkt drar den slutsatsen (svd.se). Även Inge Gullander som är ordförande i Svenska Naturistförbundet och med det har en tydlig position säger att om han skulle möta någon i skogen när han spatserade runt naken skulle påstå att han förlorat kläderna i poker (Inge, Gullander 2012-11-12).

Att naturismen skulle ha med sex att göra är något många naturister ständigt får höra, och i och med detta ett skäl till att de inte berättar att de är naturister. Den ständiga påfrestningen om att ständigt försvara sig är orsaken menar Strand (Olle Strand, 2012-11-13). ”Att vara naturist har inget med sex att göra” säger naturisten Björn till Folkbladet (Sjögren 2012). Det handlar om att visa varandra hänsyn, genom att bland annat inte ha sex offentligt (Håkan Lund, 2012-11-24).

Identitet tidigare mycket har baserats på vad människor arbetar med. Titlar inom yrkeslivet har varit en stor del av att identifiera personer. Hur skapandet av identitet sker har ändrats med tiden. Vad människor väljer att göra under sin fritid utgör idag den största delen i att identifiera sig själv (Lloyd, 2012; Stevenson, Wearing, Young & Tamara, 2009). Fritiden spenderas på sådant som människor är intresserade av och som på ett eller annat sätt ska gynna jaget. Resor är en stor del av livet och fritiden hos de allra flesta idag. Människor intresserar sig av omgivningens val av resor då de hjälper till att tolka människor. Resandet kommunicerar värderingar och identitet till andra om det inre jaget (Stevenson, Wearing, Young & Tamara, 2009).

Vid valet av att vara naturist kan vi se att människor väljer hur de ska spendera sin fritid. Som diskuterats består naturismen av ett antal olika värderingar och syner på

aspekter i samhället. I och med att naturisterna är nakna i den mån de kan förutsätter vi att de gjort ett val i att spendera sin fritid naken. Det som följd av att nakenheten inte går att utöva bland övriga samhället, på jobb och liknande. Genom att förstå naturismen som ett val av spenderandet av fritid kan vi genom teorin i koppling med empirin se negativa följder för naturismens utveckling.

Fritiden är en stor del av alla människors liv idag och någonting som diskuteras människor emellan. Finns det en rädsla för att identifiera sig som naturist på grund av väntade reaktioner från omgivningen och negativa konsekvenser i resterande liv kan naturisterna komma att avstå från naturistiska aktiviteter under fritiden. Det då det kommer att följas av konversationer med andra där de måste avslöja sig eller ljuga.

Att naturister inte vågar stå upp för sin ideologi och vad de gör på fritiden är negativt för naturismen. Idag identifierar fritid människor och hjälper personer förstå vem någon annan är. I längden kan denna problematik leda till minskade förutsättningar för utveckling av naturismen och dess turism. Det anser vi i och med hur människor eventuellt kan avstå från att utöva sin ideologiska aktiviteter under sin fritid på grund av att de är rädda för negativa konsekvenser. Utövas inga naturistiska aktiviteter kan varken utbudet eller antalet människor utvecklas.

5.3 Naturisterna kan bidra till sin egen olikhet

När det handlar om acceptans från samhället menar Inge Gullander att allmänheten i det stora hela accepterar naturisterna och deras livsstil. Istället är det naturisterna själva som gör en stor sak av att de är annorlunda (scandinavianaturist.org3).

Trots att alla ska ha rätten att vara som dem är inom naturismen finns det oskrivna sociala regler om hur människor ska bete sig i naturist sammanhang. En utav reglerna är den Stine Josefine Fredriksen fann i sin avhandling om naturism och som hon kallar för ”tillfälligt syn-handikapp”. Regeln innebär att mannen ska titta på kvinnornas ansikten och undvika att ”glo” på kvinnokroppen. I motsats till den fann Fredriksen att kvinnorna däremot medgav att de såg hela mannen som han är, också hans intima kroppsdelar (svd.se). Skillnaderna mellan socialt tillåtet beteende mellan könen är för många upprörande (naturisten.org3). Stine Josefine Fredriksen kom i sin avhandling fram till att de flesta sociala regler inom naturismen avser mannen. ”Det är mannen som är misstänkt, särskilt singelmannen. Det är som att ingen misstänker att kvinnan har en sexualitet” (svd.se).

Bert är en naturist som kommenterar hur naturisternas sociala regler är obefogade. Han menar att regler om hur människor socialt ska bete sig bland andra människor bidrar till att det skapas förutfattade meningar om naturister hos andra. Han menar att riktlinjer om socialt beteende aldrig skulle förekomma på ett vanligt bad och att det därför inte heller är någonting utav värde att nämna bland naturisterna (naturisten.org3).

Förbundens regler, framför allt om när det är och inte är tillåtet att vara naken, retar upp naturister. Regler om att nakenhet alltid är tillåtet förutom på fester inomhus med alkohol inblandat visar på tvivel om beteendet hos naturister. Vissa röster menar att reglerna insinuerar att naturisterna inte skulle klara av att vara nakna i alla sammanhang utan att fester riskerar att urarta (naturisten.org3). I en förklaring av naturismen och dess regler på Scandinavianaturist.org påpekar föreningen tydligt att föreningsmedlemmarna har kläder på sig på fester. Det förklaras att det finns undantag och att man i de fallen är mycket noga med att hålla umgänget på en nivå som inte kan förväxlas med sex (scandinavianaturist.org5).

Enligt Gullander gör naturisterna själva alltså en stor sak av att de är just naturister och lever annorlunda än andra människor trots att olikheten egentligen i det stora hela accepteras av omgivningen. Påståendet backas upp av de regler som naturisterna själva sätter upp för sina medlemmar för att minimera risken för att naket kopplas ihop med sexuella syften inom organisationen. Naturisterna själva menar att man kan se hur höga krav det är på beteendet bland de som utövar ideologin genom på vilket sätt det är tillåtet att bete sig på platser avsedda för naturism. Anders kommer från Halland och är naturist, han försvarar naturismen och dess icke-koppling till sex med att par blir tillsagda på stränderna bara de hånglar lite och menar att det finns en väldigt låg acceptans för sådant beteende (Sjögren, 2012).

Vi människor avgränsar oss själva från andra genom antaganden. De saker vi tar för givet leder till en begränsning av den egna världen (Böhm, 1993).

Vi kan genom vad Böhm säger förstå att naturisterna avskärmar sig själva på grund av sina fördomar. I det avseendet handlar alltså naturisternas fördomar och antaganden om vad de tror att resterande samhälle anser om dem. Genom hur de tar för givet att det finns ett motstånd från andra grupper av människor kan vi se dem som bidragande till sin egen olikhet. Med det menar vi att precis som vissa av naturisterna själva tycker ser naturisterna större skillnader mellan sig själv och andra än vad omgivningen gör.

Vi tolkar det alltså som att SNFs regler inte fungerar endast för att internt styra upp naturismen. Utan de fungerar också i externt syfte. Det för att minska missuppfattningar och fördomar från samhället. Vi anser att reglerna bidrar till att skärma av naturisterna från andra människor i och med att det följer internt mönster och beteende utav dem. De naturister som menar att deras gelikar gör en större sak av sina olikheter än andra gör anser vi har en poäng. Genom att minska sina egna fördomar om externa åsikter tror vi de skulle kunna minska den ”exkludering” de upplever från resterande samhälle. En känsla av exkludering som kommer utav att de inte känner sig förstådda.

Extern kritik tas bevisat hårdare än intern. Det handlar enligt Morier, Bryan och Kasdin (2012) om att gruppen ställer sig defensiva när andra grupper kritiserar dem och den egna gruppen tas i försvarsposition. Reaktionen kallas *intergroup sensitivity effect* och innebär att oavsett om samma kritik skulle komma inifrån skulle den fortfarande tas

hårdare utifrån. Följden av effekten kan ofta bli en än mer generaliserad gruppidentitet. Det innebär att gruppmedlemmarna upplever ännu starkare band med sin grupp vilket kan leda till en ”vi och dem” – effekt (Morier, Bryan, & Kasdin, 2012).

I relation till empirin kan vi tolka detta med de fördomar som finns av naturister mot samhället och tvärtom. I och med att naturisterna redan känner sig avskilda från resterande samhälle och upplever en vag förståelse för deras ideologi är risken för att de blir defensiva stor. Det betyder att kritik från andra samhällsgrupper tolkas på ett defensivt sätt av naturisterna. Åsikter som inte har för avsikt att kränka kan med stor sannolikhet upplevas som kränkande av naturisterna. Likaså kan naturisterna på grund av det ha större förmåga att kritisera externa grupper och deras livsstil. Det för att påvisa det positiva i sin egen ideologi.

Genom att förstå fördomar och deras uppkomst på det sättet kan vi se att reglerna till viss del kan leda till förståelse hos samhället. Till viss del kan vi också se tecken på att brister i förståelse för andra ideologier och livsstilar både från naturisternas sida och externa grupper bidrar till en växande klyfta. En vi och dem effekt kan komma utav att naturisterna redan känner sig exkluderade i samhället. På grund av det reagerar de starkt mot yttre kritik och identifierar sig endast som en del av sin ”egen” grupp. Följd av det blir en ännu större separation mellan ideologiska grupper i samhället. I längden har vi svårt att se det som gynnsamt. Varken det ”vanliga” samhället eller naturisterna tjänar i längden på de främmandegörande synen som utvecklas som följd.

Kopplingen mellan naturism och sex kan ses från olika aspekter. Å ena sidan vill den formella organisationen SNF måla upp en bild av att det inte finns någon koppling mellan ideologin och sexuella aktiviteter. SNF menar att de fördomar som finns i samhället är obefogade och arbetar för att minska dem. Det genom regler som styr de aktiva naturisterna. Å andra sidan visar enskilda individer under studiens gång på beteenden och handlingar som tydligt visar på sexuella undertoner. Det finns en oenighet i hur naturismen är kopplad till sex eller inte. Som följd ger det en problematik gällande förutsättningar för att utveckla turism för naturister. Det då det är relevant att fråga sig huruvida det är möjligt att skapa en turism som är formell med vissa specifika förhållningsregler utåt men som däremot inte fungerar inom gruppen. Det då det visat sig att interna beteenden och regler existerar bland utövarna av ideologin. Följande kapitel behandlar utbud av turism för naturister i dagsläget samt aspekter som påverkar förutsättningar för utveckling av utbudet.

6. ”Come and see what it is like to be human again”

Resande är en del av nästintill alla människor idag. Resandet ger inte endast en tids avkoppling eller upplevelse. Det är också del av att identifiera vilka vi är som individer. Identifierande för oss själva och andra. Därför ser valet av resa olika ut från person till person. Vi finner ofta gelikar inom resande i de människor som värderar samma livsstilar som oss själva. Av det kommer att naturister ofta finner sig intresserade av samma resor som andra naturister. Resande för naturister är olika utvecklat i olika länder. Gemensamt för den ideologiska gruppen är att de motiveras av att få uppleva frihet genom nakenhet med andra. Att vara naken förutsätter en lämplig omgivning. Därför har olika länder olika förutsättningar att skapa turism för naturister. Kapitlet behandlar turism för naturister generellt samt Sveriges förutsättningar för utveckling av sådan turism.

6.1 Den generella naturistturismen

Den turism ämnad för naturister som finns idag är som mest utvecklad i Väst- och Sydeuropa, Nordamerika och Australien- Nya Zeeland. Där är naturism väldigt stor bland invånarna. De främsta länderna inom naturistturism i Europa är Tyskland, Frankrike och Holland. Anledningar till att just de länderna är stora menar Inge Gullander är deras naturliga förutsättningar. De har stränder och kustresor perfekta för nakenbad. Klimatet söder ut är också fördelaktigt (Inge Gullander, 2012-11-12). De naturistorganisationer som arbetar för naturismen inom länderna är mycket framgångsrika och det finns en trend med växande naturistturism där (Olle Strand, 2012-11-13, Inge Gullander, 2012-11-12).

Det stora intresset och den acceptans som finns för livsstilen inom länderna underlättar för utveckling av naturistturism. De förutsättningar som lockar naturister från andra länder gör utbudet av aktiviteter varierande för att tillfredsställa olika efterfrågan (Olle Strand, 2012-11-13). Både naturistföreningarna och kommersiella företag satsar på ”nakation” vilket är en term för *naked vacation*. Bland naturister finns intresse för en mängd olikartade aktiviteter. Utbudet av typer av resform runt om i världen idag är bland annat nakenflyg. Nakenflyg innebär att resan startar med nakenhet på planet. Nakenheten håller sedan i sig tills planet landar på hemorten igen (Brodda, 2012). En annan resform är nakenkryssningar som är växande i popularitet runt om Medelhavet. Utöver dessa revolutionerande sätt att nakenresa finns det möjligheter för en naturist att uppleva det mesta i sin paradisdrakt. Cykling, vandringar, nakenhotell och stora turistkomplex där nakenheten är den gemensamma nämnaren bland alla gäster är några exempel (Olle Strand, 2012-11-12; bortabra.se).

Den allra vanligaste av aktiviteter för nudister i världen har varit och är fortfarande nakenbad och tillhörande vattenaktiviteter (Nils Johansson, 2012-11-15). I länder söder ut, kring medelhavet, och även Nordamerika och Australien- Nya Zeeland finns det förutsättningar för att utöva naturism under större delar av året. Turistkomplex som finns för naturister fungerar som en lösning för att utöva nakenhet även under de

månader då väderförutsättningarna är mindre bra. Sådana verksamheter är aktuella på olika platser i världen och syftar till att underlätta livet för naturister under de kalla månaderna (Outsiders).

Nakenbadandet är vanligast förekommande med boendeformen camping. Det då campinganläggningarna ofta är belägna vid kusten. Campingar för naturister är stora i Sydeuropa, där campingplatserna kan ta emot 1000-tals gäster (Olle Strand, 2012-11-13). Enligt Lennart Thorstensson som spenderat sina senaste tio års semestrar på naturistcamping kan campingen erbjuda ett enkelt sätt att leva. Camping erbjuder stora möjligheter till vistelse i naturen. Campingar tillgängliggör vandringar och utövning av andra aktiviteter tillsammans med medcampare (Thorén, 2009).

Trots att det finns ett varierande utbud av aktiviteter för naturister i deras resande är inte aktiviteten det som är utmärkande i resan. Den viktigaste ingrediensen i naturistens resor är att resorna möjliggör en frihet av att vara naken, naturligt och avspänt med andra (Nils Johansson, 2012-11-15). I en dokumentär berättar Karen som driver en naturistpark att människor kommer från städer till hennes park för att uppleva lugnet. De vill spatsera runt nakna i naturen och känna att det går att andas till skillnad från i städer där det är mycket brus och stress (vimeo.com2). Till hennes naturistpark vill hon att människor ska komma för att uppleva hur det är att vara människa på riktigt. ”Come and see what it is like to be human again” Karen (vimeo.com2).

Enligt en mätning utförd av UNWTO (2011) är turism världens fjärde största exportindustri. År 2012 fanns 940 miljoner internationella turister som genererade 1 biljon amerikanska dollar. Turismen är en skild näring som innehåller allt ifrån mat och värdskap, boende, transport, besöksattraktioner till detaljhandel och annan service. Turism ses som en instabil näring då den är beroende av en mängd yttre faktorer som ekonomiska, sociala, ekologiska, teknologiska samt förändringar i klimat (Morrison & Pickering, 2012).

En av turismens begränsningar är klimat och klimatförändringar. Klimat och väder är något som turism är utformad efter och kan vara det som motiverar turister att resa till en specifik destination. Morrison och Pickering (2012) redogör för hur klimatförändringar är ett kommande problem och om hur klimatet är en förutsättning för turism. Klimatförändringar bidrar till att säsongsförlängning numera är ett aktuellt ämne inom turism. Turismprodukter som skidåkning är endast tillgängliga och möjliga att utföra under ett visst väderförhållande. Även hur turister väljer att konsumera en turismprodukt är påverkat av klimatet som ger följder av när, varför och vart turisten väljer att resa (Morrison & Pickering, 2012).

Klimatet är avgörande för turismaktiviteter som inkluderar sol och surfing, snöbaserad turism och ekoturism (Morrison & Pickering 2012). Klimatet är en nyckelfaktor i och med att det lägger en bas för vilka typer av aktiviteter som kan skapas och utföras på destinationen. Klimatet är även ofta använt i marknadsföring eftersom det kan skapa förväntningar hos turisten. Motsvarar sedan destinationen de förväntningar som

turisterna fått från marknadsföringen kommer det påverka hur turisten väljer att resa nästa gång (Goh, 2012; Morrison & Pickering, 2012).

Naturism tillhör turismsektorn och är även den påverkad av klimatet. Naturismen kan anses vara lika känsligt för klimatet som de klimatberoende turismaktiviteter som Morrison och Pickering (2012) redogör för i tidigare stycke. Den empiriska undersökning som vi har gjort har visat på att naturismen är som störst i de länder som erbjuder ett tillräckligt varmt väder för att naturisten ska uppleva klimatet trivsamt. Gullander och Strand påvisade det när dem berättade att naturismen är som mest framgångsrik i länder som har naturliga förutsättningar med kustrensor och ett varmare klimat. Då Sveriges varmare period endast tar upp en kort del av året kan etablering av turismaktiviteter för naturism verka omöjligt i landet. Det då klimatet är en förutsättning för naturism. Det behöver dock inte vara fallet eftersom det utformats turismkomplex i bland annat Nordamerika som erbjuder utövning av naturism året runt. Med dessa turismkomplex som inspiration kan det trots det kallare klimatet i Sverige finnas tillräckliga förutsättningar trots kylan. En naturist reser för att vara naken med andra. För att kunna utföra nakenheten är klimatet en av de avgörande faktorerna till val av destination. Däremot väljer inte naturisten en resa med det främsta motivet att åka till ett varmare klimat. Det främsta motivet för naturisten är att utföra nakenhet och därför kan klimat ses som en barriär möjlig att ta sig runt. Inte en barriär som omöjliggör för naturism. I det fallet handlar det om en kreativitet och förmåga att se möjligheterna istället för eventuella hinder.

Det är tydligt att de flesta naturister är villiga att röra på sig för att utöva sin livsstil. Européer är de som reser mest för att vara nakna vilket aktörer i Florida uppmärksammat. I början av 2012 gjorde de en stor satsning mot den Europeiska marknaden för att locka kunder till sina nakenstränder. 19 miljoner människor i länderna Tyskland, Frankrike, Holland och England lever efter ideologin naturism och det finns en utvecklingspotential i den marknaden som turistsegment (Josefsson, 2011).

Naturisterna reser på en internationell marknad för att få uppleva nakenbad under olika tider på året. Utvecklingen av inomhusbad på badhus har bidragit till att det finns ett intresse bland naturister i västvärlden att ta sig till grannländer eller resa inom sitt eget land även under de kyligare månaderna. Svenska Nina åker så ofta hon kan flera mil till sin grannstad för att nakenbada tillsammans med sina väninnor på stadens badhus. Hon menar att naturister från hela landet vallfärdar dit. Det finns ett stort intresse och en vilja hos naturisterna att göra ansträngningar för att tillgodose sitt intresse (Outsiders).

Trots de grundvärderingar som finns det inom naturismen menar somliga att naturisterna i sitt resande börjar ställa högre krav. Enligt Brisbanetimes är unika upplevelser mer eftertraktade och börjar ersätta det traditionella naturistcampandet. Naturisterna börjar efterfråga andra möjligheter. Som att kunna ropa in en drink, spela tennis och konsumera mer exklusivt. Naturisterna vill ha möjligheten att resa som alla andra, fast nakna (brisbanetimes.com.au).

Enligt Stephen Page (2012) identifieras turismen av kontinuerlig förändring. Förändringar sker då efterfrågan och utbudet interagerar med varandra. När det gäller utbudet för turismen förändras det mycket över tiden då ständiga innovationer skapar nya produkter. Page nämner bland andra följande förändringar;

- Nya trender skapar framtidens turism. Att identifiera de framtida trenderna är av betydelse för att få förståelse för utvecklingen. Trender som är aktuella för närmsta framtiden och kommer ha en betydande roll är;
- Konsumenter blir allt mer medvetna om miljön och konsumenter får en allt mer flexibel fritid
- Konsumenter söker en större bekvämlighet och tillgänglighet där media spelar en stor betydande roll. Generellt ställer konsumenter numera högre krav på produkter (Page, 2012).

Naturisters ideologi handlar om att komma naturen nära och vara en del av den. Miljömedvetenhet är generellt betydelsefullt för naturister. Medvetenheten påverkar konsumtionen och beteendet eftersom naturister försöker vara så miljövänliga som möjligt. Val av resmål baseras generellt av alla segment på att konsumtionen ska ha en liten miljöpåverkan. Trenden gällande miljömedvetenhet är alltså inte bunden till naturisterna. Det är en gemensam trend för de flesta turismsegment.

Naturisterna har en ideologi med vissa värdegrunder som utgör deras gemenskap. Trots det kan vi förstå det som att naturisterna precis som andra segment påverkas av trender. Miljömedvetenheten ser vi inte som en trend eftersom miljövänlighet är en del av de grundläggande värderingarna. Däremot finns tendenser till att naturisterna blir påverkade av andra trender. Trots att naturisterna föredrar det enkla och det fria uttalar sig alltså experter om att efterfrågan på mer exklusiva produkter och unika upplevelser växer. Intresset för naturistcampingar som varit dominerande för naturister i generationer börjar svalna. Naturisterna börjar ställa högre krav och är mer medvetna om vilken kvalitet de har möjlighet att uppleva. Vi kan här se hur naturisterna ser andra segments rese-mönster och vanor. Trots sina värderingar finns en växande önskan om att få ta del av liknande produkter. Det som följd av det relevant att vidare fundera kring om naturisterna bortser från sina egna värderingar till fördel för en exklusivare konsumtion. Vidare är det intressant att förstå möjligheterna för att fler värderingar kan komma att läggas åt sidan. Det till följd av att gruppen blir påverkad av externa grupper konsumtionstrender.

Ytterligare en trend inom turism är tillgänglighet till destinationer. Det ska vara lätt att ta sig till platsen där turismen ska utövas. Naturister lägger inte mycket vikt vid tillgängligheten i dagsläget. Undersökningen har visat på att det finns många naturister som gärna reser långväga för att utöva sin nakenhet. Vi anser att det kan bero på att aktivitetsutbudet i närområden i till exempel Sverige inte är särskilt brett. Där av behöver naturisterna resa långt för att utöva naturismen. Vi ser en eventuell möjlighet att naturisterna därför är mer toleranta än andra när det handlar om omständiga resvägar och avstånd.

6.2 Så reser naturisterna

Kirurger, rörmokare, dagisfröknar eller advokater. Den typiska resenären inom naturismen går inte att identifiera. Naturister som turistar kommer från olika samhällsklasser och tillhör inte någon speciell åldersgrupp. Medelålderspar, unga par, och familjer är representativa för aktiva naturister (sverigesradio2). Alla har samma mål med sitt resande. Vilket är att träffa likasinnade och kunna praktisera nakenheten med gelikar (Steffen Brummer Pind, 2012-11-16). En viktig motivationsfaktor för naturister när de reser är det enkla. De uppskattar att få komma naturen nära och att umgås. En avslappnad miljö, där löst hängande pungar, snoppar, hängiga bröst och nakna kroppar är det mest naturliga som finns. Friheten är det som eftersträvas (Wellin, 2007).

För naturister är det generellt sett inte lika viktigt att besöka så många länder som möjligt, utan det viktiga är att umgås (Inge Gullander, 2012-11-12). Vidare är inte konsumtion lika viktigt för naturister som för textilfolket. Naturisterna värdesätter gemenskap framför materiella ting. Givetvis är det en generalisering och det gäller inte precis alla menar Håkan Lund som är aktiv i en av de naturistföreningar som finns i Sverige. Överlag spenderar naturister inte lika mycket pengar på att åka till resorts och dyra hotell som textilare kan göra. Inte heller verkar äventyrsresor locka, utan det är just tillgången till naturen och det enkla resandet som naturisterna i Sverige föredrar (Håkan Lund, 2012-11-10).

Segmentering kan ses som ett sätt att dela in en marknad där viljan är att ta fram de mest homogena grupper som är möjlig. Denna indelning görs för att enklare nå rätt målgrupp. Med hjälp av segmentering kan den som vill nå ut med sin specifika produkt lättare specificera sin målgrupp och bli mer konkurrenskraftig på marknaden. Segmentering kan göras på olika sätt beroende på vilka målgrupper som är av intresse att nå ut till. Ett av tillvägagångssätten är beteende segmentering (Dolnicar, 2007).

Enligt Bigné, Gnoth och Andreu (2007) görs segmentering för att finna grupper med homogena motiv. Genom att förstå motiven och utforma en produkt eller tjänst som motsvarar dem kan en högre kundnöjdhet uppfyllas. En förståelse för vad kunderna vill ha genererar till en lyckad segmentering (Bigné, Gnoth, & Andreu, 2007).

Psykografisk – och beteende segmentering går ut på att marknaden delas in utefter individers beteenden och livsstil. Segmenteringen baseras på tanken om att kunder konsumerar på ett sätt som motsvarar deras värderingar och livsstil. Kunden kommer att välja en produkt utefter personliga intressen. Konsumtionen reflekterar dessutom personens livsstil (Bigné, Gnoth, & Andreu, 2007).

Som nämnts tidigare är naturismen representerad av en mängd individer som har en varierad syn på fenomenet naturism. De har också en individuell mening om vad fenomenet betyder. Vad som motiverar en naturist stämmer därför inte alltid överens med vad som motiverar resterande naturister. För att den här studien ska kunna resultera

i de förutsättningar som finns för naturistturism i Sverige behöver naturister ses som en målgrupp. Det då vi antar att det är naturister som har intresset för resande och besökande av naturistiska turismaktiviteter. Vidare ser vi naturister som den givna målgruppen för naturistturism.

Den empiriska undersökning som ligger som grund för denna studie visar på att naturister inte är en målgrupp som kan generaliseras och delas in under variabler som kön, ålder, utbildning med fler. Naturister är oliktankande individer. Därav anser vi att den mest lämpliga segmenteringstyp för naturister är psykografisk- och beteende segmentering. Det eftersom naturister är oliktankande individer som trots individuella skillnader söker sig till samma ideologi. Exakt vad som motiverar individer att söka sig till naturismen går att spekulera om en längre tid än denna studie kan omfatta. Som följd antar vi att de vanligaste värdeorden under den empiriska undersökningen är en indikation på vad som motiverar naturister. Ett vanligt värdeord bland utövarna av naturism är frihet.

Frihet och en frihetskänsla kan därför vara det homogena motiv som en turismprodukt borde formas kring. En tjänst som kan erbjuda förutsättningar för att uppleva frihet kan skapa tillfredsställelse hos naturisterna i deras resande.

Förståelsen för motiv till resande som krävs vid segmentering kan i sin tur leda till utformning av en produkt med motsvarighet till motiven. Chena, Maka och McKercher (2011) menar att turister inte bara söker efter något som tillfredsställer deras psykologiska behov. Motivet kan även vara att finna det autentiska och det äkta (Chena, Maka & McKercher, 2011)

Att naturisterna söker efter en känsla av frihet kan ses genom Chen, Mak och McKerchers (2011) teori om jakten efter det autentiska. Friheten motsvarar det autentiska och kan vara det som eftersträvas av naturister. Det är därför av relevans att vid utformandet av turism ha i betänkenhet vad som anses vara autentiskt av naturisterna. Vi anser att det autentiska i naturisternas fall utgörs av gemenskapen mellan människorna. Samt det naturliga sätt att leva som kommer av att vara naken. Att erbjuda det äkta kan vara det som lockar naturisterna att konsumera och den gemensamma faktorn som eftersöks i den psykografiska segmenteringen.

6.3 Förutsättningar för Sveriges naturistturism

Den svenska naturistturismen är i dagsläget inte stor. Campingar representerar det största som Sverige erbjuder naturister. Det finns idag 10 naturistcampingar. Oftast är naturistcampingar billigare än textilcampingar. De drivs ideellt och i de flesta fall av naturistföreningar. De som driver campingarna gör det för att skapa en trivsamt miljö för likasinnade. Det är av betydelse att besökarna ska kunna känna sig som hemma. Det leder till att campingarna inte tar lika mycket betalt. Priset för övernattnings ska täcka de kostnader som finns men inte leda till vinst. Naturisterna menar att som gäst köper man sig inte en plats utan kommer på besök. Camparna och de som driver dem hjälps åt med

diverse uppgifter för att det ska fungera (Inge Gullander, 2012-11-12). I Sverige är naturistcampingarna oftast små och erbjuder cirka 30-100 besöksplatser. De startas i syfte att bygga en gemenskap och det uteblivande kommersiella intresset gör att det inte heller finns några stora ekonomiska resurser (Inge Gullander 2012-11-12). Utöver campingarna finns ett naturist Bed&Breakfast vid namn Hylteberga Bed&Breakfast. Verksamheten är den enda i sitt slag för naturister i Norden. Beläggningen är högst under sommaren vilket ägaren menar beror på Sveriges väderförhållanden. Nämnvärt är att de har beläggning under resterande årstider. Främst under helgerna (Steffen Brummer Pind 2012-11-08). När det gäller den mest populära aktiviteten nakenbad har Sverige förutsättningar med sina 100 000 sjöar och flera hundra mils lång kust. För nakenbadare är det relativt enkelt att hitta en plats att vara ifred på för ta sig ett dopp. Allemansrätten bidrar även den till de stora möjligheterna till bad (Minimedia, 2009).

Om Sverige har de förutsättningar som krävs för att utveckla naturistturism är komplext. Utöver de förutsättningar som behandlats tidigare har ytterligare framkommit i studien. De förutsättningar som tas upp i följande delkapitel är sådana som berör just turismen i stor utsträckning och därför påverkar utveckling av naturistturism.

Det finns en stor skepticism från naturisterna själva gällande hur det är genomförbart att utveckla turism för naturister i Sverige. Många ger ett intryck av att de inte tror att Sverige har möjligheter att utvecklas och locka utländska turister i syfte att utöva naturistturism. Några av naturisternas egna åsikter om Sveriges naturistturism i dagsläget och dess möjlighet att utvecklas kommer att redovisas nedan.

Olle Strands åsikt är att intresset för naturism under ett tag varit och är på nedgång (Madås, 2008). Inge Gullander är också han tveksam till Sveriges förutsättningar för att få fler turister i naturistiskt syfte. Gullander uttrycker ”Det viktigaste är inte att man blir fler och man reser inte till Sverige för Sveriges skull utan det viktiga är att man är någonstans där man trivs” (Inge Gullander, 2012-11-12). En av anledningarna till att Sverige inte kan locka fler turister tror han beror är den alltför korta perioden att utöva naturism i den fria naturen. Vidare ser Gullander endast en kort period med potential att locka turister från södra Europa. Det eftersom det är sol och bad som styr besökare enligt honom. Gullander tror inte heller att det finns potential att skapa fler Bed&Breakfast med beläggning året runt då det redan finns ett etablerat i Hylteberga. Han tror det kan finnas svårigheter i att få fler än ett sådant att gå runt (Inge Gullander 2012-11-12). Gullander får medhåll av Nils Johansson som tror att en större svensk anläggning med tyngdpunkt på naturism skulle vara ytterst välkommen men att svårigheten ligger i att få en ekonomisk bärighet (Nils Johansson, 2012-11-15).

Joakim är en naturist som tycker att naturismen gärna hade fått bli större i Sverige men som själv föredrar att resa utomlands för att besöka naturiststränder. Det eftersom att naturistkulturen inte är lika stor i Sverige som i andra länder. Det hör i sin tur till att gemene svensk är pryda och rädda för att bli bortgjorda (vagafraga.com).

Bland (2003) redogör i sin studie för begreppen *short-term tactics* och *long-term strategy*. Dessa kan med det svenska språket översättas till kortsiktig taktik och långsiktig strategi. En kortsiktig taktik innebär att en provisorisk lösning på ett problem görs. Att lösa ett problem för stunden är mindre tidskrävande och kan resultera i färre kostnader. Anledningen att individer och grupper väljer en kortsiktig lösning hör enligt Bland (2003) ofta ihop med en skepticism. Tror individen eller gruppen inte att en mer långsiktig lösning kommer generera pengar väljs ofta en provisorisk lösning. En lösning som endast kommer lösa problemet för tillfället (Bland, 2003).

En långsiktig strategi görs istället när problemet är så omfattande att det inte kan ignoreras. En långsiktig strategi väljs också när skepticismen är utebliven och det finns ett intresse för att lösa ett problem eller satsa på en idé. En långsiktig strategisk lösning innebär att ett problem eller en idé behöver undersökas. I sådana situationer måste en identifiering av alla eventuellt inblandade aktörer göras. När de inblandade aktörerna är identifierade måste ett samarbete utvecklas för att gemensamt lösa problemet eller utveckla idén (Bland, 2003).

Det finns många skeptiker till naturistturism. Den empiriska undersökningen har visat att många av skeptikerna är naturisterna själva. Fåtalet inom naturismen i Sverige idag har stora framtidsplaner för naturismens tillväxt. En generell syn är att det inte finns några förutsättningar till att växa och bli större inom turismnäringen. Inge Gullander säger i tidigare stycke att naturister inte reser till Sverige för Sveriges skull utan att naturister endast väljer resmål efter möjligheten att trivas som nakenutövare. Därav är Gullander skeptisk till att naturister från andra länder ska söka sig just till Sverige då de kan finna samma utbud i andra länder som dessutom har varmare klimat.

Det finns få naturister med åsikt om att Sverige har de rätta förutsättningarna för att bli större och locka fler naturistturister. Trots detta finns det i skrivande stund ett naturistturistutbud bestående av ett flertal naturist campingar och även Hylteberga Bed&Breakfast. Det finns också en vilja om att dessa ska drivas vidare. Vi kan förstå problematiken genom Blands (2003) begrepp om *short-term tactics* och *long-term strategy*. Naturister och det svenska naturist förbundet, som kan ses som turismaktörer, arbetar i dagsläget på ett sätt där mål med turismen endast är kortsiktiga. En långsiktig strategi är vad som krävs för att naturistturismen ska kunna växa i Sverige. Den långsiktiga strategin anser vi att det svenska naturist förbundet borde etablera. Vi anser också att de borde minska deras skepticism gentemot naturistturismens förutsättningar.

I dagsläget rör sig naturistturismen främst om ideella verksamheter utan avsikt att gå med ekonomisk vinst. Gullander säger att Hylteberga Bed&Breakfast är ett undantag som arbetar för att få beläggning till sin verksamhet året runt. Det beror enligt Gullander på att drivarna bakom Hylteberga lagt ut egna resurser på projektet. Vi kan inte se att det finns några allvarliga försök från naturismens sida att bli större i Sverige. Det råder ett synsätt som innebär att naturistutbudet duger och räcker till som det i dagsläget är.

Med det sagt behöver det inte betyda att det inte skulle gå att etablera en långsiktig strategi för att göra naturismen större i Sverige.

Att starta en turistiskverksamhet inom naturismen underlättas om kontakt med kommunen finns. Det är också viktigt med ett samarbete mellan aktörer för att lyckas med etablering. Steffen och hans fru Eva vet innebörden av ett lyckat samarbete med kommunen och andra närliggande kommuner. Hylteberga Bed&Breakfast har fått mycket hjälp av Skurup, Trelleborg, Vällinge samt Svedala kommun. Ägarparet är även engagerade i skane.com där de annonserar och får marknadsföring. Visit-Sweden hjälper även till med marknadsföring i Tyskland och England. Samarbetena har ökat antalet besökare och är kanske avgörande för verksamheten Hylteberga Bed&Breakfasts fortsatta existens. Steffen har också blivit invald i näringslivsrådet i Skurups kommun och berättar om hur Skurups kommun direkt gav deras verksamhet ett bra mottagande. Steffen tror att det är viktigt att kommunen kontaktas i ett tidigt skede och att aktören visar att denne inte har något att dölja. På det sättet minskar risken till förväxling med sexverksamheter (Steffen Brummer Pind, 2012-11-12).

För att lyckas med utveckling av hållbarturism behöver den offentliga sektorn vara involverad i beslutstagande. Det genom att vara redo att ta ställning till förändringar och eventuella problem (Simao, & Rosario, 2010; Bramwell & Sharam, 2000). Kommunen är en del av den offentliga sektorn och behöver se till se till samhällets intressen vid utveckling av turism inom kommunen. Invånare inom en turistdestination ska ges möjligheten att vara med vid beslutstagande. De ska vara del i processen av att utveckla och skapa turismaktiviteter då turismen kommer att påverka deras liv. Turismen har en potential att stödja lokala företag om den är framgångsrik. Samtidigt skapar turismen också en oro bland aktörer och invånare om hur turismen kan komma att påverka sättet att leva på platsen. För att lyckas med turism för framtiden bör invånare vara inblandade för att känna säkerhet kring utvecklingen (Bramwell & Sharam, 2000).

Samhällets involvering i turismen kan bygga upp kunskap, gemenskap och starkare förmåga att arbeta tillsammans aktörer emellan. Idéer kan delas och gemensamma mål kan sättas upp. Genom att invånare och aktörer är med kan destinationen enas i en identitet. Identiteten kan i sin tur leda till högre kvalitet i turismprodukter då förväntningar är lättare att bemöta med en gemensam vision och uppfattning (Bramwell & Sharam, 2000).

Turism påverkas av samhället och samhället påverkas av turismen. För att lyckas med utveckling av turism är det nödvändigt att ha en strategisk plan för utvecklingen. Planen ska tala om hur aktörer ska gå tillväga, hur arbete ska fungera och samhället ska vara inräknat i planeringen. Det för att människor som bor på platsen där turismprodukter ska utvecklas har en stor inverkan på kvaliteten (Girard & Nijkamp, 2009).

Vår undersökning visar på hur entreprenören Steffen har en åsikt om att kommunens inblandning i turism är mycket viktig för en lyckad utveckling. Vi anser även vi att

samarbete med kommuner är väsentlig. Det speciellt när det handlar om utveckling av turism i sådana ovanliga former som naturism. Samhället anses enligt forskare ha en stor inverkan på slutresultatet av turismprodukter. För att lyckas med en naturistturism anser vi att det är viktigt att samhället på platsen man vill utveckla turism på stödjer fenomenet. Kommunen kan genom sitt arbete föreslå och bygga upp en tro på naturisten. Genom att ena samhället i den tron tror vi att destinationer kan vinna konkurrensfördelar.

Naturistturism är inte stort utvecklat i Sverige idag. De aktörer som finns jobbar till störst del ensamma. Att samla flera aktörer på en och samma destination och låta kommunen och dess invånare identifiera sig med att vara annorlunda än andra kommuner tror vi kan skapa exklusivitet. För att få turismen framgångsrik handlar det som tidigare nämnts om att invånare ska bli introducerade till en positiv naturism. En förståelse för den kraft och unicitet som finns i att satsa på ett ovanligt fenomen inom turism kan generera i att destinationen blir en enhet. Den enhetligheten kan sedan generera i trovärdiga produkter och hög kvalitet.

Precis som naturisterna som ingått i undersökningen anser vi alltså att kommuner genom sin position har en potentiell fördel att hämta i naturismen. Det om de vågar skapa ny identitet för sin kommun och lyckas få med sig de som hör till den.

Avgörande för att etablera naturistturism är den lagstiftning som gäller i landet. I Sverige är det inte förbjudet att bada naken någonstans. Det finns ingen lag som påbjuder att hen ska ha badkläder på sig. De lagar som ändå hanterar naturismen är de lagar som förbjuder provokativt och osedligt uppträdande, lagen om förargelseväckande beteende. Lagarna kan tillämpas när allmänheten uppfattar naturismen som störande och provocerande. Det är en anledning till att naturismen ofta sker i det undangömda (scandinaviantourist.org1). I Sverige finns också allemansrätten, vilket innebär att människor kan ströva fritt i skog och mark. Lagen gäller endast när man tar sig fram för fot eller på cykel. Allemansrätten har lett till att en del naturister utnyttjar den för att röra sig naken utanför det ”civiliserade campinglivet” (scandinavianaturist6). Allemansrätten kan figurera som ett motiv för naturister att besöka Sverige då lagen är unik för landet. Den ger en unik möjlighet till att uppleva den vilda naturen.

I Spanien och i Danmark har lagen om förargelseväckande regler skrivits om och där kan det inte längre ses som olagligt att vara naturist. Olle Strand uttalar sig i en artikel om hur han anser att lagen om förargelseväckande beteende är orimlig eftersom det ger den som tar illa vid sig av naturismen tillåtelse att anmäla utövad nakenhet som ett brott. Strand menar att det är lika fel som att ge någon tillåtelse att anmäla en person som att den är tjock, för lång, eller mörk hudfärg (Haag, 2009). Karin Rosander som är informationsdirektör på Åklagarmyndigheten säger ”det är skillnad på Gallerian och på Prideparaden”. Rosander menar att lagen beror på omständigheterna och att omgivningens tolerans är avgörande för om det rör sig om ett brott eller inte. Polisen kan inte heller bötfälla någon på plats för att ha väckt förargelseväckande beteende

eftersom det är en morallag som är föränderlig efter hur moralen förändras (Haimi, 2012).

Enligt James (1997) påverkas turism av externa faktorer. En av dessa är staten och dess politik. James uttrycker det som att turismen inte skulle kunna överleva utan statens påverkan. Politik ifrån staten och lagar om turism är utformade för att turismen ska kunna representera den moral och de värderingar som finns i ett land. Det är bara staten som har möjlighet att förse ett land med politisk stabilitet, säkerhet och ett ramverk av lagar och ekonomi. Ett sådant ramverk är en förutsättning för turism. Staten bidrar också med infrastruktur och grundläggande service till turism. Staten i ett land innehar makt. Därför kommer statens perception och uppfattning om vad som är lämplig turism att utforma turismindustrin i landet. James menar att det skiljer sig mellan länder hur mycket staten väljer att kontrollera turismindustrin. Det innebär att staten i en del fall väljer att vara passiva. Vissa stater väljer också att vara passiva tills samhället börjar efterfråga nya former av turism då de blir tvungna att agera på efterfrågan (James, 1997).

För att etablera naturistturism i Sverige bör lagstiftningen tas i beaktning eftersom att denna kommer att påverka möjligheterna för att utveckla turismaktiviteter inom naturismen. Lagen om förargelseväckande beteende kan bli ett eventuellt hinder för naturismen. Detta eftersom det kan finnas en oro över att utveckla en turismprodukt som kan klassificeras som olaglig. Naturistturism har genom den diffusa lagen om förargelseväckande beteende en risk att klassificeras som olaglig vilket undersökningen visat vara en existerande oro bland naturister. I Danmark och Spanien har lagen skrivits om. Det som följt av ett initiativ från ländernas stater. Därav finns det bättre förutsättningar för att utveckla naturistturism i de länderna än vad det finns i Sverige. Om lagen skulle skrivas om även i Sverige skulle det öppna upp för naturistturismen. Det skulle leda till att fler troligtvis skulle våga satsa på turismaktiviteter.

Allemansrätten som finns i Sverige är också en lagstiftning som naturisterna utnyttjar då de använder denna till att röra sig fritt i skogen. Lagen går dock inte att fullt ut utnyttja för naturisterna. Det eftersom det kan ses som provocerande av allmänheten om en naturist rör sig naken i skogen. Allemansrätten som lag kan locka turister från utlandet att besöka Sverige eftersom de flesta andra länder har hårdare reglemente om privat egendom. Om naturister fullt ut skulle kunna utnyttja lagen i kombination med nakenhet anser vi att ytterligare attraktivitet till Sverige kunnat skapas. Att få röra sig fritt i det svenska landskapet skulle kunna fungera som en motivation för naturister. Det då naturister värdesätter naturen. Sverige skulle för naturisterna genom sin fria natur vara ett val som föreligger andra resmål. Att skriva om lagen om förargelseväckande beteende hade i sin tur ökat förutsättningarna för att utveckla naturistturism i Sverige.

Framstående naturistländer som Tyskland, Frankrike och Kroatien har en lång historia av naturism bakom sig. Steffen Brummer Pind vill att historien kan ha stor inverkan på acceptans och syn på fenomenet inom landet. Pind menar också att historien kan bidra till hur det fortlever och utvecklas. Samhällets attityd bidrar till att länder med hög

acceptans fungerar nästan som fristäder för människor med en önskan att leva efter ideologin (Steffen Brummer Pind 2012-11-12).

Sverige har gått mot en mer strikt attityd mot nakenhet. Det påverkar att de inom landet vill åka iväg på semester till platser där känslan av frihet är större. Det i och med omgivningens inställning och acceptans. I och med den attityd som finns i Sverige får inte utländska besökare samma effekt av att åka till Sverige som svenskar får av att åka till andra länder. Det innebär att Sverige inte på samma sätt kan identifieras som en fristad för naturister som andra länder kan.

Benchmarking är en vanlig metod inom företagsvärlden som används för att jämföra sig med andra företag. Genom metoden kan ett företag se skillnader internt i sin egen organisation och externt med andra organisationer. Skillnaderna kan ge kunskap om nödvändiga förändringar på grund av svagheter som en organisation eventuellt besitter. Benchmarking ger också kunskap om styrkor i den egna organisationen. Kunskapen som kommer genom metoden kan leda till konkurrensfördelar (Kozak, 2004; Hong, Soon, Roh & Kihyun, 2012). Efter benchmarking kan man använda det man funnit för att utvecklas och skapa konkurrensfördelar gentemot andra. Vid benchmarking mellan Sverige och andra länder som erbjuder naturism skulle acceptansen från samhället med stor sannolikhet komma upp som en avgörande faktor för turism. Det innebär att Sverige för att skapa bra förutsättningar måste börja med acceptansen för naturister. Attityden mot och kunskapen om naturister måste ändras. Det så att budskapet som kommuniceras till naturister i Sverige och andra länder är att de är välkomna.

Innovation innebär skapande av förändringar. Förändringarna handlar om helt nya produkter eller metoder. På grund av att innovationerna skapar förändring och nyheter blir alla innovationer osäkra till viss del. Det i och med att vetenskapen om hur de ska fungera saknas. Oavsett om innovationen är en ny produkt eller tillvägagångssätt handlar all innovation om ”det nya”. Inom turismnäringen har det blivit mer och mer vanligt att vara innovativ. Det visar sig genom att man skapar nya former av existerande produkter eller utformar helt nya. Syftet med innovation är att på bästa sätt möta den efterfrågan som finns, förändrande beteenden och trender samt att skapa ett attraktivt utbud. Konkurrensfördelar kan uppnås genom att vara innovativ i sitt tänk (Arcodia, Mei, & Ruhanen, 2012; Notaro, Paletto & Piffer, 2012). Innovationer är för turistföretag av stor vikt för att vara konkurrenskraftiga gentemot andra turismaktörer. Innovationer kan också ge turistföretag och destinationer en ledande roll på den internationella marknaden genom att de kan få dem att sticka ut (Camision, & Monfort-Mir, 2011).

Vi har tidigare nämnt att inställningen från allmänheten möjligtvis inte är så negativ som naturister uppfattar den. Attityden till mottagandet av naturister kan mycket väl ligga i naturisternas egen tolkning av omgivningen. Naturisterna kan själva ha förutfattade meningar om vad omgivningen anser om dem. Oavsett ser vi svårigheter i att ändra underliggande attityder och ändra bilden av Sverige som ett land inte lika öppet som andra. För att skapa fördelar för Sverige som naturist land kan en väg att gå

vara att låta Sverige identifieras med en ny typ av naturism. Genom att skapa nya typer av naturistturism produkter kan Sverige bli unikt mot andra länder med utbud för naturister. Trots bristande fördelar i klimat kan Sverige genom innovation skapa sig en plats inom naturistturismen.

Vi ser till viss del potential i att ta vara på nya trender inom naturismen. Trender i hur mer exklusiva produkter efterfrågas av naturisterna kan mötas. Det genom en lyxigare form av naturism. Sverige har inom sådana produkter en möjlighet att identifieras som ett land för exklusiv naturistturism.

Samtidigt finns motsägelser i ett sådant utbud. Ett av naturisternas grundvärden är att inte konsumera lyx och överflöd. Trots att den enskilda naturisten genomgår en förändring mot ett exklusivare konsumtionsbeteende kan grundvärdena vara en barriär för framgång inom sådana produkter. För att ett exklusivt utbud ska lyckas krävs att hela naturiströrelsen ändrar grundvärderingar och efterfrågar mer exklusiva produkter. Det är inte långsiktigt hållbart att satsa på om förändringarna gäller värderingar endast hos enskilda individer.

7. Slutgiltig inventering av förutsättningar för naturistturism inom Sverige

Vikten av frihet

Vår studie har lett fram till en slutsats om att målgruppen naturister främst värdesätter frihet. Det innebär att turismprodukter anpassade för naturister ska kunna leverera en känsla av frihet. Friheten bör komma utav att naturisten vid konsumtion av produkten kan ta avstånd från fördomar och regler i samhället. Friheten bör också komma utav att naturisten ges en möjlighet att befinna sig i en trygg miljö.

Vikten av acceptans och tillhörighet med gruppen

Miljön ska erbjuda en känsla av acceptans för de naturister som befinner sig i den. Acceptansen är viktig då naturister enligt studien främst inte identifierar sig som individer utan som grupp. I och med att ideologin naturism inte går att utöva i det ”vardagliga livet” bland människor som inte utövar naturism blir gruppen viktig. Gruppen inger en trygghet då alla medlemmar har samma värderingar. Gruppen ger också en möjlighet för naturisten att leva ut och vara den denne verkligen är.

Vikten av ursprung och gemenskap

Friheten handlar också om att naturisten genom turismprodukten ska komma nära sitt ursprung. Ursprunget innebär en närhet till naturen och andra naturliga aspekter. Familjen är en del av det ursprungliga och familjära värden blir därmed viktiga för naturister. De familjära värdena handlar dels om den biologiska familjen och den starka gemenskap som finns inom den. Naturisterna ser även gruppen som en familj och har mycket starka band inom den. Banden utgörs av samma värderingar och livsstil. Gemenskapen som finns inom gruppen är väsentlig för att naturisten ska vara tillfredsställd.

Nakenheten är en stor del av den gemenskap som naturisterna vill uppnå. Studien har gett oss en insikt i hur viktig nakenheten är för naturister och varför. Resor för naturister bör därför erbjuda en möjlighet att utöva nakenheten i en trygg omgivning. Det innebär en omgivning där naturisten inte behöver riskera att bli diskriminerad eller exkluderad från andra på grund av nakenheten.

Studien har gett oss en förståelse för att gruppen är en stor del av naturisten som individ. Värderingen av gruppen är väsentlig att känna till som producent av turismprodukter. Det eftersom resor är en del av att identifiera människor internt och externt. Produkter för naturister bör därför vara baserade på både individen och gruppen. Då gruppen är en del av att stärka naturisten som individ.

Vikten av begränsad konsumtion

Konsumtionsbeteendet bland naturister har visat sig vara lägre än hos samhället generellt. Det finns starka åsikter inom naturismen om att resterande samhälle lever i en onödig överkonsumtion. En sådan värdering är väsentlig att ha i åtanke då det innebär

att turismprodukter med för högt satta priser inte är efterfrågat av naturisterna som målgrupp. Status och lyx är inte sådant som identifierar naturisten. De finns inte heller med som faktorer i beslutsprocessen för konsumtion. Därför bör inte turistprodukten vara formad kring status och lyx, utan snarare erbjuda det simpla.

Vikten av SNF som kärna och pådrivare

Organisationen SNF bör utgöra kärnan av naturistturismen i Sverige. De har möjlighet att ta kontroll och är de som har de främsta förutsättningarna för att skapa förändring. I dagsläget tar organisationen inte på sig mycket ansvar vilket gör att utveckling och tillväxt inom naturistturismen är svag. Vi anser dock att en ny struktur inom organisationen där visioner och framtidsplaner för naturistturism utformas kan öka förutsättningarna för naturistturism. Sådan struktur kan ha potential att skapa stora framsteg. Det finns däremot en avgörande faktor i det sammanhanget som handlar om huruvida det finns en vilja att utveckla naturistturism. För att turism för naturister ska utvecklas och bli stor ser vi ett behov av engagemang från aktörer med vinstintresse som samarbetar med organisationen. De ekonomiska tillgångarna i dagsläget är i princip obefintliga. Det utgör ett stort hinder för en möjlig utveckling och etablering av turism för naturister.

Vikten av förståelse från samhället

Studien har visat på att många i samhället har en uppfattning om att naturism inte handlar om en oskyldig nakenhet. Det finns en brist i förståelsen av nakenhetens syfte på grund av fördomsfulla antaganden om att nakenheten är sexuellt kopplat. Sådana antaganden påverkar förutsättningarna för turism inom Sverige. Det då det krävs en fördomsfri miljö och mottagande för att naturister ska känna sig välkomna. Destinationen ska som tidigare nämnts kunna erbjuda en trygg miljö för den som vill vara naken. För att skapa en sådan miljö är omgivningens attityder en avgörande faktor. Vi ser därför ett behov av att sprida en vidare kunskap om naturismen och dess värderingar samt hur den fungerar. Det genom information i media som är ämnad att nå ut till allmänheten. Idag finns ingen sådan information då arbete endast utförs för att kunna leverera information till den som aktivt söker den.

Vikten av att se förändringar

Naturistturism finns i diverse former och olika typer av aktiviteter erbjuds runt om i världen. Trots att det vanligaste sättet att utöva naturism är genom nakenbad breddas utbudet och mer unika sätt att resa och aktivera sig som naturist är på intåg. Det finns tendenser som visar på att naturister påverkas av trender i samhället och trots sin inställning till konsumtion efterfrågar mer exklusiva produkter. Sverige som land har inte de klimatomständliga förutsättningarna som många framstående naturistländer. Däremot har landet tillgångar som en unik natur och lagstiftning som innebär förutsättningar vid rätt användning. Genom att skapa produkter som skiljer sig från andra länder har Sverige potential att identifiera sig som naturistland. För att göra det ser vi dock att det är av stor vikt att inrikta sig mot en viss typ av unika produkter.

Behov av utveckling för att skapa förutsättningar

Sverige har en unik natur och en lagstiftning som går att utnyttja för att skapa naturistturism. Det finns också möjligheter för aktörer att hämta hjälp från kommuner vid uppstartning av verksamheter. Förutsättningar finns i grunden men vi ser ett behov av utveckling inom följande:

- Större engagemang och omstrukturering inom SNF
- Engagemang från aktörer med kommersiellt intresse för naturistturism
- Marknadsföring i syfte att sprida information samt locka människor till naturismen
- Utveckling av unika produkter som ger Sverige en identitet inom naturistturismen
- Lagstiftningen bör i viss mån anpassas för att stödja naturister och minska oron för att klassas som brottsliga

Den viktigaste förutsättningen av alla innehar idag en viss osäkerhet. Naturister menar ofta att de vill resa för att utöva sin livsideologi och turism för naturister är stort i andra länder. Det finns dock en viss skepticism om huruvida Sverige kan skapa en efterfrågad naturistturism. Vi ser en potential i de förutsättningar Sverige idag besitter och genom kunskap och engagemang ser vi en möjlighet att skapa produkter för turism. Det krävs dock att naturister har en önskan att genomföra någonting sådant. Idag efterfrågas ingen värvning av medlemmar. Inga försök görs att locka människor som inte tillhör naturismen. För att en turismnäring ska kunna utvecklas för naturism krävs ett intresse för att göra den kommersiell och tjäna pengar. Vi ser en risk för att kommersiell utveckling kan komma att motsäga naturisternas grundvärderingar. Finner inte naturisterna det intressant att kommersialisera sin ideologi minskar förutsättningar för naturismen. På samma gång ser vi möjligheter att nå vinst genom produkter för naturister. Möjligtvis skulle även kunder utanför naturismen kunna vara intresserade av naturitturism. Det då en sådan alternativ turism kan möta den aktuella trenden i efterfrågan på unika och annorlunda upplevelser. Om viljan finns för att utveckla naturistturismen tror vi att Sverige har de förutsättningar som krävs för att bli en mer etablerad naturist destination.

Referenser

Tryckta källor

Andriotis. K (2010) Hetrotopic Erotic Oases, The public Nuce Beach Experience. *Annals of Tourism Research*. Vol. 37 (4) pp. 1076-1096

Arcodia. C., Mei. X.Y., och Ruhanen. L (2012) Towards tourism innovation: A critical review of public policies at the national level, *Tourism Management Perspectives*. Vol. 28 (5) pp. 92-105

Ballam. S. M., och Granello. P. F (2011) Confronting sex in the media: implications and counselling recommendations. *The Family Journal*. Vol. 19 (4) pp. 421-426

Bigné, Gnoth och Andrew (2007) *Advanced topics in tourism segmentation*. Woodside. M & Martin. A (2007) *Tourism management: Analysis, behaviour and strategy*, CAB International, Wallingford, Oxon, GBR

Bland. J., (2003) Kashmir: all tactics, no strategy, *India Review*. Vol. 2 (3) pp. 181-202

Bramwell. B., och Sharam. A (2000) Approaches to sustainable tourism planning and community participation, the case of Hope Valley. *Tourism and Sustainable Community Development*, Richards, Hall. G., Derek. R (2000) Routledge, London, GBR

Böhm. T (1993) *Inte som vi!* Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm, Falun

Camision. C., och Monfort-Mir. V. M (2012) Measuring innovation in tourism from the Schumpeterian and the dynamic-capabilities perspectives. *Tourism management*. Vol. 33 (4) pp. 776-789

Caricati. L., och Monacelli. N (2012) Intergroup Biases of the Intermediate-Status Group: The Effect of Stability and Instability of Social Stratification. *The Journal of Social Psychology*, vol. 152 (6) pp. 713-726

Chena. Y., Maka. B., och McKerchera (2011) What drives people to travel: Integrating the tourist motivation paradigms. *Journal of china tourism research*. Vol. 7 (2) pp. 120-136

Christensen. N. P och Kerpera. S (2012) Rejection of Self or Others? Majority–Minority Status Moderates Responses to Strongly Identified Members of the Out-group. *Journal: Self and Identity*. Vol. 1 (1) pp. 1-15

Connell . R., (2009) *Om genus*. 2nd edition, Bokförlaget Daidalos AB, Göteborg

Cunningham. G.B., och Melton. N (2012) Prejudice Against Lesbian, Gay and Bisexual coaches: The influence of race, religious funfamentalism, modern sexism, and contact with sexual minorities. *Sociology of Sport Journal*. Vol. 29 (3) pp. 283-305

Dolnicar. S (2007) *Market segmentation in tourism*. Kap. 8 Woodside. M & Martin. A (2007) *Tourism management: Analysis, behaviour and strategy*, CAB International, Wallingford, Oxon, GBR

- Fejes. A och Thornberg. R (2009) *Handbok i kvalitativ analys*, Liber, Stockholm
- Gabarott, F., Falomir-Pichastor. J.M., och Mugny. G (2009). Being Similar versus Being Equal: Intergroup Similarity Moderates the Influence of In-Group Norms on Discrimination and Prejudice. *British Psychology Journal*. 48, pp. 253-273.
- Gierveld. J.D.J., Blomsteijn. M., och Valk. H (2003) Social distinctions between older persons, the effects of gender and the gender system. *Genus Lix*. Vol 59 (1) pp. 105-136
- Girard. L. F., Nijkamp. P (2009) Cultural Tourism and Sustainable Local Development (2009), *Aschgate* pp. 338.
- Goh, C (2012) Exploring impact of climate on tourism demand. *Annals of Tourism Research*. Vol. 39 (4) pp. 1859-1883
- Guest. G., Bunce. A., och Johnson. L (2006) How many interviews are enough?: An experiment with data saturation and variability, *Field Methods*. Vol 18 (25) pp. 59-82
- Hawkes. T, (1997) *Structuralism & Semiotics*, Routledge, Florence, KY, USA
- Hartman, J. (2004). *Vetenskapligt tänkande. Från kunskapsteori till metodteori*. Studentlitteratur, Lund
- Hofstede, G. (1984) *Culture's Consequences: International Differences in World Related Values*, Sage, Beverly Hills, California
- Hong.P., Hong. S.W, Roh. J.J., Park. K, (2012) Evolving benchmarking practices: a review for research Perspectives, *Benchmarking: An International Journal*. Vol 19 (4-5) pp. 365-389
- James (1997)*Politics of Tourism Elliot*, Routledge, London, GBR
- Jenks.R.J., (1985) Swinging: A replication and test of a theory, *The Journal of Sex Research*. Vol. 21 (2) pp. 199-210
- Kignela. R (2012) The 'field of semiotics' as applied to Body Psychotherapy. *Body, Movement and Dance in Psychotherapy: An International Journal for theory, research and practice*. Vol. 7 (1) pp.23-37
- Kluin. J. Y., och Letho. X. Y (2012) Measuring Family Reunion Travel Motivations. *Annals of Tourism research*. Vol. 39 (2) pp. 820-841
- Kozak. M, (2004)., *Destination Benchmarking: Concepts, Practices and Operations*, CABI Publishing, Cambridge, MA, USA
- Kruger. M and Saayman. M (2012) Listen to your heart: motives for attending Roxette live, *Journal of convention & event tourism*, Vol. 13 (2) pp.181
- Leung. L., och Lee. P. S (2012) Impact of internet literacy, Internet addiction symptoms, and internet Activities on academic performance. *Social Science Computer Review*. Vol. 30 (4) pp. 403-418

- Lloyd. A (2012) Working to live, not living to work: Work, leisure and youth identity among call centre workers in North East England. *Current Sociology*. Vol. 60 (5) pp. 619-635
- Marchand. A., och Walker. S (2008) Produkt developmen and responsible consumption: designing alternatives for sustainable lifestyles. *Journal of Cleaner Production*. Vol. 16 (11) p. 1163-1169
- McHatton. A. P., Bradshaw. W., Gallagher. A. P., och Reeves. R., (2011) Results from a Stretagic Planning Process Benefits for a Nonprofit Organization, *Nonprofit Management & Leadership*, vol 22 (2) pp. 233- p249. Published online in Wiley Library
- Morier, D., Bryan, A. E. B., och Kasdin. L. (2012). The Effects of Group Identity, Group Choice, and Strength of Group Identification on Intergroup Sensitivity. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*. Advance online publication. Doi: 10.1037/a0030190
- Morrison. C., och Pickering. C., (2012) Perception of climate change impacts, adaption and limits to adaption in the Australian Alps: the ski-tourism industry and key stakeholders. *Journal of sustainable tourism* pp. 1-19
- Mourali.M., Laroche. M., och Pons. F (2006) *Cultural differences in consumer susceptibility to interpersonal influences: the role of induvidualism*, Kap. 2, Rao. C.P., (2006) *Marketing and Multicultural Diversity*, Ashgate Publishing Group, Abingdon, Oxon, GBR
- Notaro.S., Paletto. A & Piffer. M (2012), Tourism innovation in the forestry sector: comperative analysis between Auckland region: New Zealand and Trentino: Italy. *Technical Reports, I Forest Biogeosciences and Forestry* p. 262-271.
- Obrador. P (2007) A haptic geography of the beach: naked bodies, vision and touch, *Social and Cultural Geography* vol. 8 (1) pp. 123-141
- Page. S (2012) *Tourism Management* (4th Edition). Florence, KY, USA
- Petocz. A (1999) *Symbolism Freud, Psychoanalysis & Symbolism*. Cambridge University Press, Chester, NY, USA
- Rabinovich. A., Morton. T., Postmes. T., och Verplanken. B (2012) Collective self and induvidual choice: The effects of the intergroup comperative context on environmental values and behaviour. *British Journal of Social Psychology*. Vol. 51 (4) pp. 551- 569
- Reichert. T., Lambiase. J., (2006) *Sex in Consumer culture the erotic content of media and marketing*, Lawrence Erbaum Associates Inc, United States of America
- Simao. J. N., och Rosario. M (2012) How does tourism planning contribute to sustainable development? *Sustainable development*. Vol. 20 (6) pp. 372-385

Sluss. D.M., Ployhart. R. E., Cobb. G., och Asforth. B. E (2012) Generalizing newcomers' relational and organizational identifications: processes and prototypicality. *Academy of Management Journal*. Vol. 55 (4) pp. 949-975

Smith. L.J.S (2010) *Practical Tourism Research*, Cambridge University Press, Cambridge

Stevenson, Wearing. D., Young. S., och Tamara (2009) *Tourist Cultures: Identity, Place and the Traveller*. SAGE Publications Ltd, London, GBR

Sunny Tsai. W-H., How minority consumers use targeted advertising as pathways to self-empowerment. Gay men's and lesbians' reading of Out-of-the-closet advertising. *Journal of Advertising*. Vol. 40 (3) pp. 85-97

Thomsson. H (2010) *Reflexiva intervjuer*. Lund: Studentlitteratur

Travers. M. (2001) *Qualitative research through case studies*. Sage Publications Ltd, London, UK

Weiler, J., Haardt-Becker. A., och Schulte. S (2010) Care and Treatment of Child Victims of Child Pornographic Exploitation (CPE) in Germany. *Journal of sexual aggression*. Vol. 16 (2) pp. 211-222

Yin. R. K (2009) *Case Study Research Design and Methods*. Vol 5. Sage Inc. California, United States

Åsberg. R (2001) Det finns inga kvalitativa metoder- och inga kvantitativa heller för den delen. Det kvalitativa-kvantitativa argumentets missvisande retorik, *Pedagogisk Forskning i Sverige*. Vol 6 (4) pp. 270-292

Elektroniska källor

bortabra.se

<http://www.bortabra.se/resenyheter/kryssa-utan-klader-i-kroatien/>

2010-10-21

Brodda 2012

http://www.svd.se/naringsliv/nyheter/sverige/nakenflyg-ar-en-succe_7095495.svd

Hanna Brodda 2012-05-29

brisbanetimes.com.au

<http://www.brisbanetimes.com.au/travel/activity/cruises/no-clothes-no-stress-the-joys-of-travelling-nude-20120611-205ko.html>

2012-06-11

Ekberg 2009

<http://ekuriren.se/nyheter/strangnas/1.440744-darfor-ar-vi-naturister>

Kristin Ekberg 2009-08-04

Ezpeleta 2006

<http://www.kuriren.nu/nyheter/?articleid=1403789>

Martin Ezpeleta 2006-07-22

Fredriksson 2010

<http://www.expressen.se/nyheter/dokument/nakenskrack-ersatter-den-svenska-synden/>

Jimmy Fredriksson 2010-11-15

Gullander 2010

<http://www.newsmill.se/artikel/2010/01/04/vi-naturister-v-lkomnar-nakenscanningen>

Inge Gullander 2010-01-04. Uppdaterad 2011-11-02

Haag 2009

http://www.svd.se/nyheter/idagsidan/nakna-blir-vi-alla-jamlikar_3175117.svd

Anders Haag 2009-07-08

Haimi 2012

<http://www.dn.se/sthlm/topless-i-stockholm--en-moralisk-fragahhttp://www.dn.se/sthlm/topless-i-stockholm--en-moralisk-fragah>

Rebecca Haimi 2012-08-16

i-naked.info

<http://www.i-naked.info/naturism/>

Josefsson 2011

www.aftonbladet.se/resa/nordamerika/usa/florida/article14123711.ab

Leif-Åke Josefsson 2011-12-23

Madås 2008

www.alltomstockholm.se/scenkultur/article26839.aos

Lovisa Madås 2010-06-08

Minimedia 2009

<http://www.aftonbladet.se/sommarisverige/article5092744.ab>

Minimedia 2009-05-07

naturisten.org1

http://www.naturisten.se/redaktion_arkiv/2009_12/003_6.html

naturisten.org2

<http://www.naturisten.se/handboken>

naturisten.org3

<http://www.naturisten.sehttp://www.naturisten.se>

Debatt-angående regler för gott uppträdande på nakenbad- Bert- 2009-09-03

naturisten.org4

http://www.naturisten.se/redaktion_arkiv/2009_03/004.html

naturisten.org5

<http://www.naturisten.se>

debatt-behövs naturistförbundet?-Rune 2010-01-09

naturisten.org6

<http://www.naturisten.se>

debatt- yngre medlemmar och medlemsregistrering- Nakna oregistrerade 2007-11-20

naturisten.org7

<http://www.naturisten.se>

debatt-ynkliga naturister

nurba.org

<http://nurba.org/Nurba/Religion.html>

Outsiders

<http://www.kanal5play.se/#!/play/program/230054/video/24451282/program/233024/video/5222428>,

sändes 22-05-2012

Rehbinder 2006

<http://www.expressen.se/ledare/jennie-rehbinder-doda-inte-gladjen-i-mellbystrand>

Jenny Rehbinder 2006-07-21

scandinavianaturist.org1

www.scandinavianaturist.org/sv/print/node/152

scandinavianaturist.org2

<http://www.scandinavianaturist.org/sv/node/7>

scandinavianaturist.org3

<http://www.scandinavianaturist.org/Gransbygden/sv/node/9>

scandinavianaturist.org4

<http://www.scandinavianaturist.org/SNF/se/node/3>

Scandinavianaturist.org5

<http://www.scandinavianaturist.org/sv/node/10>

Scandinavianaturist.org6

<http://www.scandinavianaturist.org/sv/node/223>

Svd.se

<http://www.svd.se/nyheter/inrikes/studie-manga-regler-for-naturister363808.svd>

Svenskaakademien.se

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>

s.607

Sverigesradio1

www.sverigesradio.se/sida/avsnitt/57063?programid=3940&date-2011-07-29

Sverigesradio2

<http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=427&grupp=18662&artikel=2819506>

(torsdag 7 maj 2009) (Naturistbad bör finnas i varje kommun)

Sjögren 2012

<http://www.folkbladet.se/nyheter/default.aspx?articleid=2651168>

Helena Sjögren 2012-07-23

Thorén 2009

www.aftonbladet.se/sommarisverige/artcile11896782.ab

Line Thorén 2009-06-29

vagafraga.com

<http://www.vagafraga.weebly.com/naturist.html>

Vimeo.com1

[www.http://vimeo.com/42621725](http://www.vimeo.com/42621725)

vimeo.com2

<http://vimeo.com/27411985><http://vimeo.com/27411985>

<http://vimeo.com/27411985>

Wellin 2007

<http://hd.se/mer/2007/06/24/naturist-naturligtvis-inga-bloeta/>

Hanna Wellin 2007-06-24

web.comhem.se

<http://web.comhem.se/~u18526635/historik3.htm>

Intervjuer

Telefonintervjuer

Steffen Brummer Pind 2012-11-12

Inge Gullander 2012-11-12

Olle Strand 2012-11-13

Kent Nygren 2012-11-20, 2012-11-28

Mailintervjuer

Gert-Inge Rydbeck 2012-11-08

Steffen Brummer Pind 2012-11-08, 2012-11-12, 2012-11-16

Håkan Lund 2012-11-10, 2012-11-24

Olle Strand 2012-11-10, 2012-11-11, 2012-11-13, 2012-11-18

Bo-Jörgen Carlqvist 2012-11-12

Inge Gullander 2012-11-12

Nils Johansson 2012-11-15